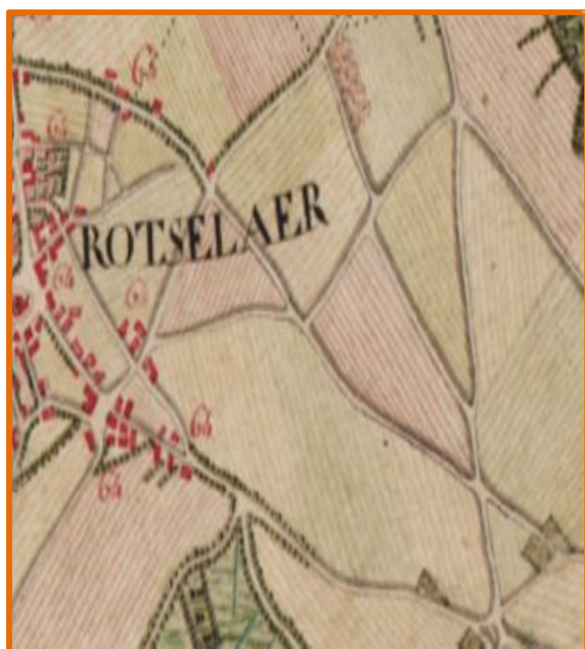

ARCHEOLOGIENOTA ROTSELAAR - BEATRIJSLAAN

J. CLAESSEN, B. VAN GENECHTEN,
G. VERBEELLEN, E. DIRIX, A. SYS,
E. AUDENAERT & K. BOUCKAERT

OKTOBER 2017

Titel

Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Rotselaar - Beatrijkslaan

Auteur(s)

Jan Claesen, Ben Van Genechten, Giel Verbeelen, Evelien Dirix,
Annelien Sys, Evelien Audenaert en Kevin Bouckaert

Opdrachtgever

Jos en Kristien Peeters – Vanroose
Beatrijkslaan 29
3110 Rotselaar

Projectnummer

2017I31

Plaats en datum

Kortenaken, 17 oktober 2017

Reeks en nummer

ARCHEBO rapport 2017I31
ISSN 2034-5615

© 2017 ARCHEBO bvba

ARCHEBO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	<i>4</i>
1.2	<i>Beschrijving onderzoeksopdracht</i>	<i>4</i>
1.3	<i>Doelstellingen</i>	<i>7</i>
1.4	<i>Randvoorwaarden.....</i>	<i>7</i>
1.5	<i>Onderzoeksvragen</i>	<i>7</i>
2	Huidige & toekomstige situatie	8
2.1	<i>Huidige situatie</i>	<i>8</i>
2.2	<i>Toekomstige situatie.....</i>	<i>9</i>
3	Bureauonderzoek.....	11
3.1	<i>Landschappelijke & bodemkundige situering</i>	<i>11</i>
3.2	<i>Archeologische en erfgoedkundige data.....</i>	<i>18</i>
3.3	<i>Historiek en cartografische bronnen.....</i>	<i>20</i>
3.4	<i>Archeologische verwachting</i>	<i>28</i>
4	Resultaten bureauonderzoek	29
4.1	<i>Algemeen</i>	<i>29</i>
4.2	<i>Beantwoording onderzoeksvragen</i>	<i>29</i>
4.3	<i>Samenvatting / assessment bureauonderzoek</i>	<i>30</i>
4.4	<i>Programma van maatregelen.....</i>	<i>32</i>
5	Bibliografie	33
6	Figurenlijst.....	34
7	Plannenlijst.....	35

1 INLEIDING

1.1 ALGEMEEN

Bij het aanvragen van een stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning kan het zijn dat het toevoegen van een archeologienota aan de aanvraag verplicht wordt gesteld. De archeologienota wordt geschreven door een erkend archeoloog en bevat de resultaten van een archeologisch vooronderzoek en een advies voor vrijgave of eventueel vervolgonderzoek.

Het toevoegen van een archeologienota aan een verkavelingsaanvraag is afhankelijk van een aantal criteria:

- De totale oppervlakte van de percelen
- De oppervlakte van de geplande bodemingrepen
- De ruimtelijke bestemming van het terrein
- De ligging van het terrein binnen of buiten een archeologische zone of de site volgens de inventaris

Figuur 1: Criteria bij verkavelingsvergunningen

1.2 BESCHRIJVING ONDERZOEKSOPDRACHT

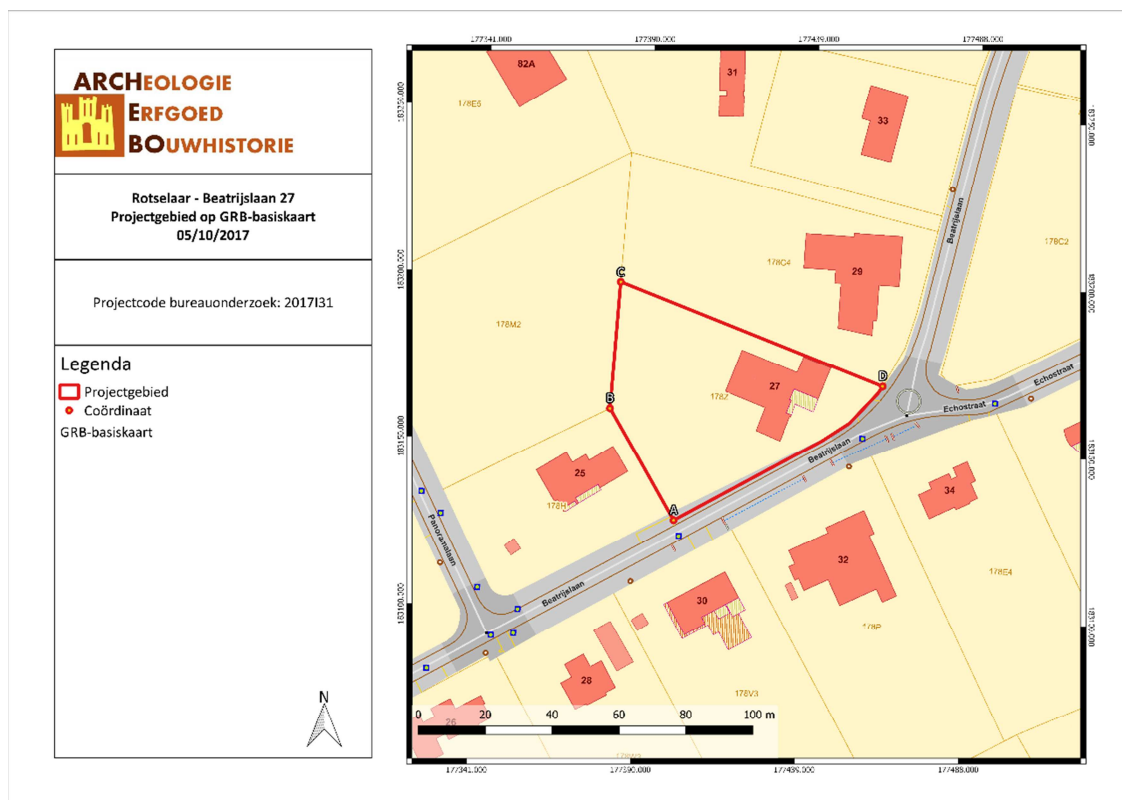
Naar aanleiding van een verkavelingsaanvraag heeft ARCHEBO bvba in opdracht van Jos en Kristien Peeters-Vanroose een archeologienota opgemaakt voor de Beatrijslaan, huisnummer 27 in Rotselaar, gelegen in de provincie Vlaams-Brabant. Het perceel zal herverdeeld worden in twee nieuwe kavels, elke voorzien van een bouwzone. Het projectgebied ligt volgens het gewestplan volledig binnen woonparkgebied.

Aangezien de aanvraag voor een verkavelingsvergunning na 1 juni 2016 werd ingediend, is een archeologienota evenwel vereist, zoals vastgelegd in het Onroerenderfgoeddecreet (art. 5.4.1, 5.4.2, 5.4.8 en 5.4.9). Het bureauonderzoek werd uitgevoerd in oktober 2017 onder leiding van erkend archeoloog Jan Claesen. Contactpersoon bij de opdrachtgever, Jos en Kristien Peeters-Vanroose, was dhr. Walter Torfs. In de onderhavige archeologienota worden de locatie van het terrein en de reeds

uitgevoerde werken geanalyseerd. Deze informatie wordt samen met de resultaten van een archeologisch bureauonderzoek bestudeerd.

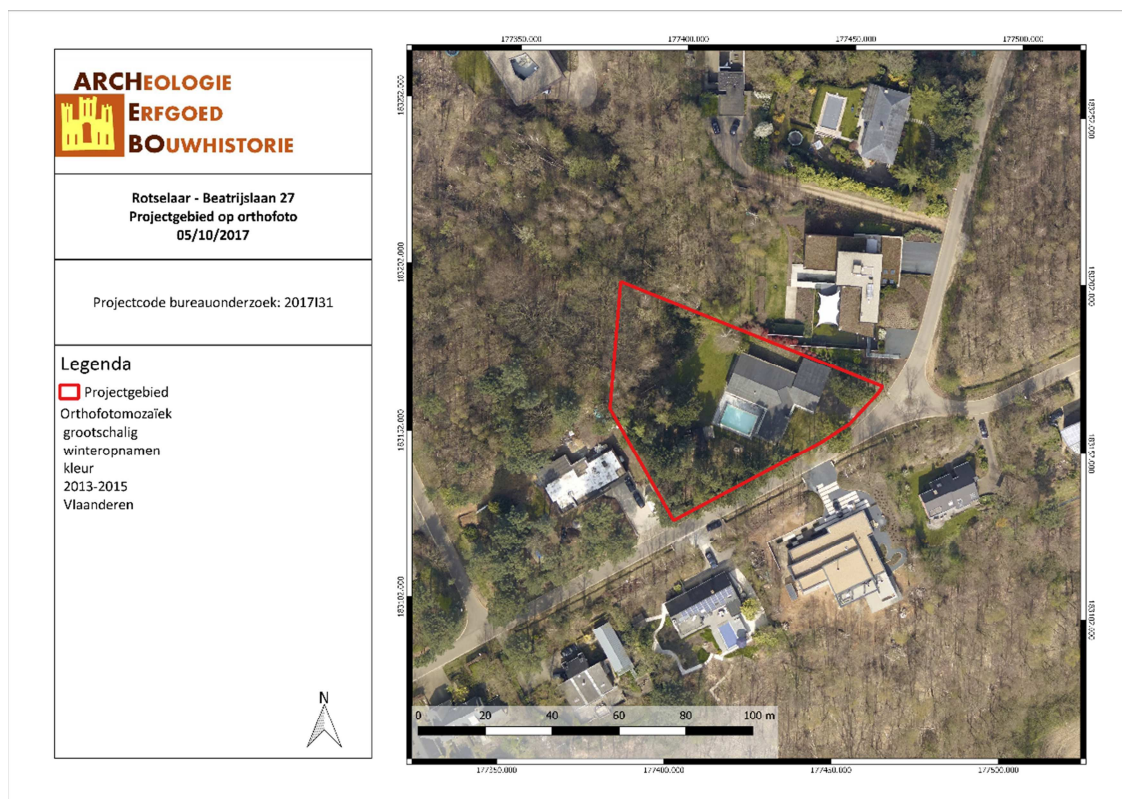
Administratieve fiche	
Naam site:	Rotselaar - Beatrijkslaan
Onderzoek:	Archeologienota zonder ingreep in de bodem
Ligging:	Vlaams-Brabant, Rotselaar, Beatrijkslaan 27
Kadaster:	Rotselaar, afdeling 1, sectie E, perceelnummer 178Z
Coördinaten:	A X 177400,44
	Y 183127,69
	B X 177380,27
	Y 183160,39
	C X 177382,15
	Y 183198,39
	D X 177461,57
	Y 183169,80
Opdrachtgever:	Jos en Kristien Peeters – Vanroose Beatrijkslaan 29 3110 Rotselaar
Uitvoerder:	ARCHEBO bvba
Projectcode bureauonderzoek:	2017I31
Projectleiding:	Jan Claesen
Erkenningsnummer projectleiding:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014
Bewaarplaats archief:	ARCHEBO bvba (tijdelijk)
Grootte projectgebied:	Ca. 3 131,23 m ²
Uitvoeringsperiode:	5 – 17 oktober 2017
Reden van de ingreep:	Verkaveling van perceel in twee nieuwe percelen, elk voorzien van een bouwzone; binnen woonparkgebied
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze archeologienota is een archeologische evaluatie van het terrein, de geplande werken en impact op het bodemarchief.
Termen Thesauri:	Bureauonderzoek, verstoring, verkaveling, woonparkgebied,...

De onderstaande GRB-kadasterkaart en de Orthofoto tonen het projectgebied op de meest recente stadskarten en luchtfoto's.

ROBE/17/10/05/1 - Digitale aanmaak

Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2017)

ROBE/17/10/05/2 - Digitale aanmaak

Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017)

1.3 DOELSTELLINGEN

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en te beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de werken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Onderdeel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen vernietigd worden, is een archeologisch onderzoek nodig. Er wordt een bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het projectgebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het projectgebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het projectgebied, zal de bodem onderzocht worden op gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

Deze archeologienota dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed en nadien bij de aanvraag voor de bouwvergunning gevoegd te worden.

1.4 RANDVOORWAARDEN

Er dienen geen specifieke randvoorwaarden opgenomen te worden, aangezien uit bureauonderzoek is gebleken dat er geen verder archeologisch onderzoek dient te gebeuren. Dit wordt kort besproken in het 'Programma van maatregelen'.

1.5 ONDERZOEKSVRAGEN

Tijdens het bureauonderzoek dienen op zijn minst onderstaande vragen beantwoord te worden:

1. *Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?*
2. *Welke info is er nog te vinden over voormalige constructies op het terrein?*
3. *Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van historisch kaart- en bronnenmateriaal?*
4. *In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?*

2 HUIDIGE & TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 HUIDIGE SITUATIE

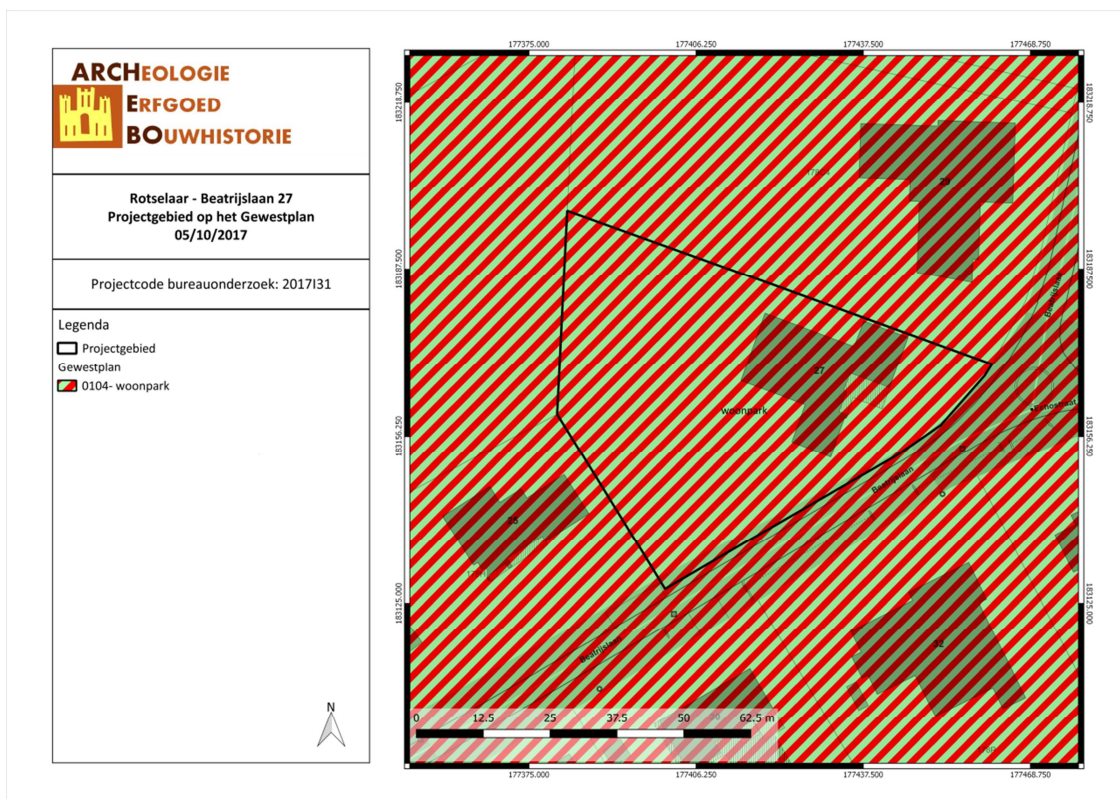
Het projectgebied ligt aan de Beatrijslaan huisnummer 27 in Rotselaar, gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. Het terrein ligt volgens het gewestplan volledig binnen woonparkgebied. Het perceel is bebouwd met een woonhuis. Onder de garage ligt een wijnkelder die 2m diep is en 7,60m op 2,50m groot is. De rest van het woonhuis is niet onderkelderd. Het huis is voorzien van een grote tuin met tuinhuis en zwembad (2m diep). De tuin is beplant met hoge bomen en wordt begrensd door een met klimop begroeide afrastering. Via een oprit (asfalt) kan men de garage en het woonhuis bereiken. Aan het begin van deze oprit staan twee korte, gemetste muurtjes.

Figuur 4: Zijaanzicht van het projectgebied vanop de Beatrijslaan (Google Street View, september 2009)

Figuur 5: Zijaanzicht van het projectgebied vanop de Beatrijslaan (Google Street View, september 2009)

ROBE/17/10/05/3 - Digitale aanmaak

Figuur 6: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017)

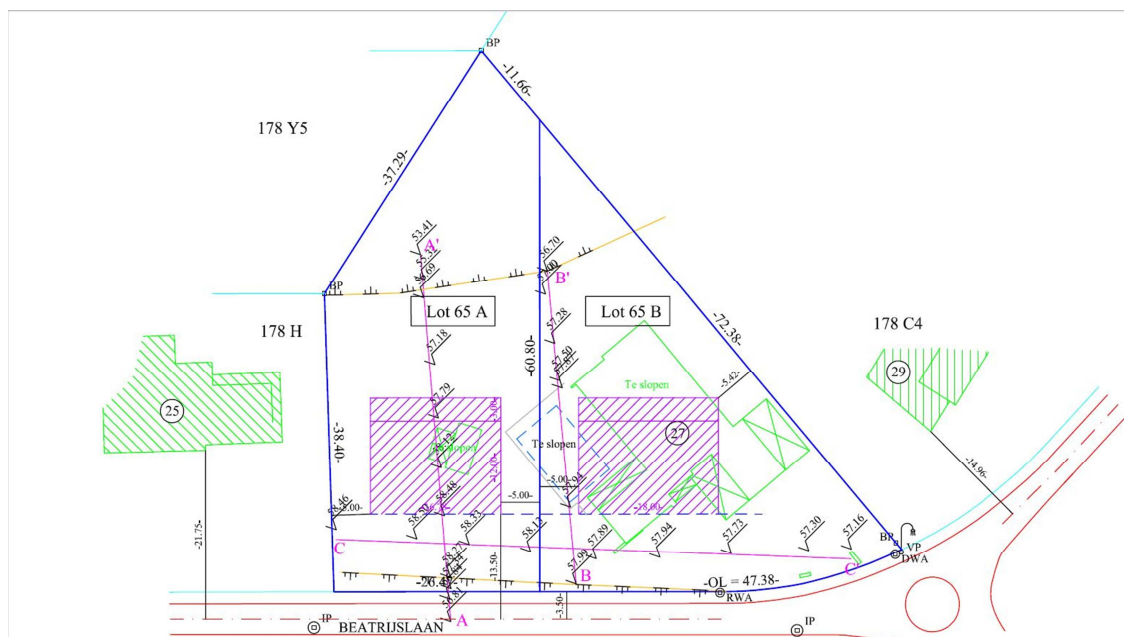
2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De bestaande woning met zwembad zal in de eerste plaats gesloopt worden. Vervolgens zal het perceel verdeeld worden in twee nieuwe percelen. Beide loten (lot 64A en 65B) zullen een oppervlakte van ongeveer 1500m² hebben en worden voorzien van een bouwzone.

Aangezien het projectgebied volledig binnen woonparkgebied ligt, zijn bepaalde regels opgesteld m.b.t. de oppervlakte die ingenomen mag worden door bebouwing en door begroeiing. Op 18 december 2006 stelde de gemeenteraad van Rotselaar de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening vast betreffende nieuwe verkavelingsaanvragen en nieuwe aanvragen tot wijziging van de bestaande verkavelingen binnen het woonparkgebied. Deze verordening werd goedgekeurd op 7 juni 2007.

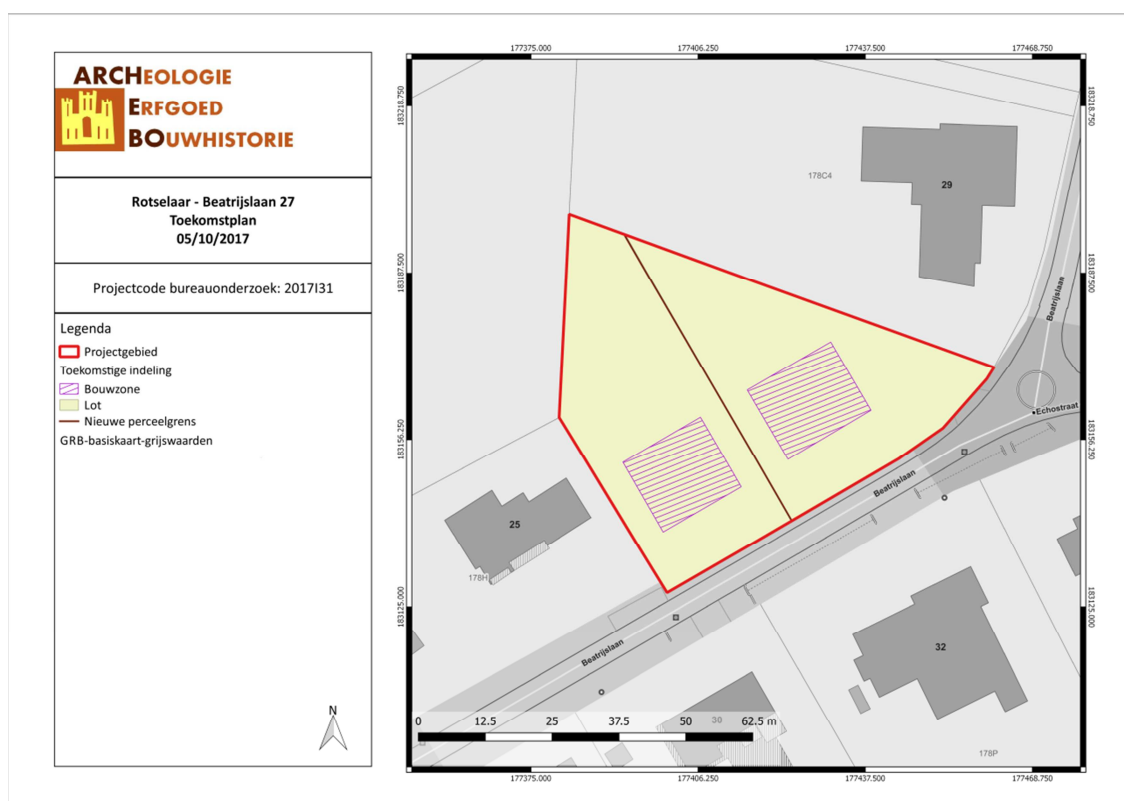
In het betrokken gebied kan enkel de hoofdfunctie “wonen” worden toegelaten. In de woningen kan evenwel als nevenfunctie de uitbating van een zelfstandig beroep met een dienstverlenend karakter en met uitsluiting van handel en nijverheid worden toegelaten, op voorwaarde dat de hoofdfunctie wonen blijft, dat diegene die het zelfstandig beroep uitoefent er ook effectief woont en de professionele ruimten één geheel vormen met de woongelegenheden. De maximaal bebouwbare oppervlakte bedraagt 15% van de kaveloppervlakte met inbegrip van het eventueel afzonderlijk bijgebouw.

Een minimum van 70% van de tuinstrook dient als groene zone voorzien van hoogstammige bomen behouden te blijven. Indien dit niet het geval is dient in het eerstvolgende plantseizoen volgend op het einde van de ruwbouwwerken aangeplant te worden met inheemse hoogstammen en dit langs de drie zijden van de tuinstrook.

ROBE/17/10/05/4 - Digitale aanmaak

Figuur 7: Ontwerp van de geplande werken (B.V.B.A. Landmeterskantoor Peeters - Torfs, 2017)

ROBE/17/10/05/5 - Digitale aanmaak

Figuur 8: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017)

3 BUREAUONDERZOEK

Het doel van de bureaustudie is de aanwezigheid, aard en bewaringsomstandigheden van de archeologische monumenten te kunnen inschatten, de landschappelijke opbouw van het gebied te kennen, om de impact van de werken op het aanwezige archeologische erfgoed in te schatten en daaruit concrete aanbevelingen te formuleren voor de verdere prospectiestrategie.

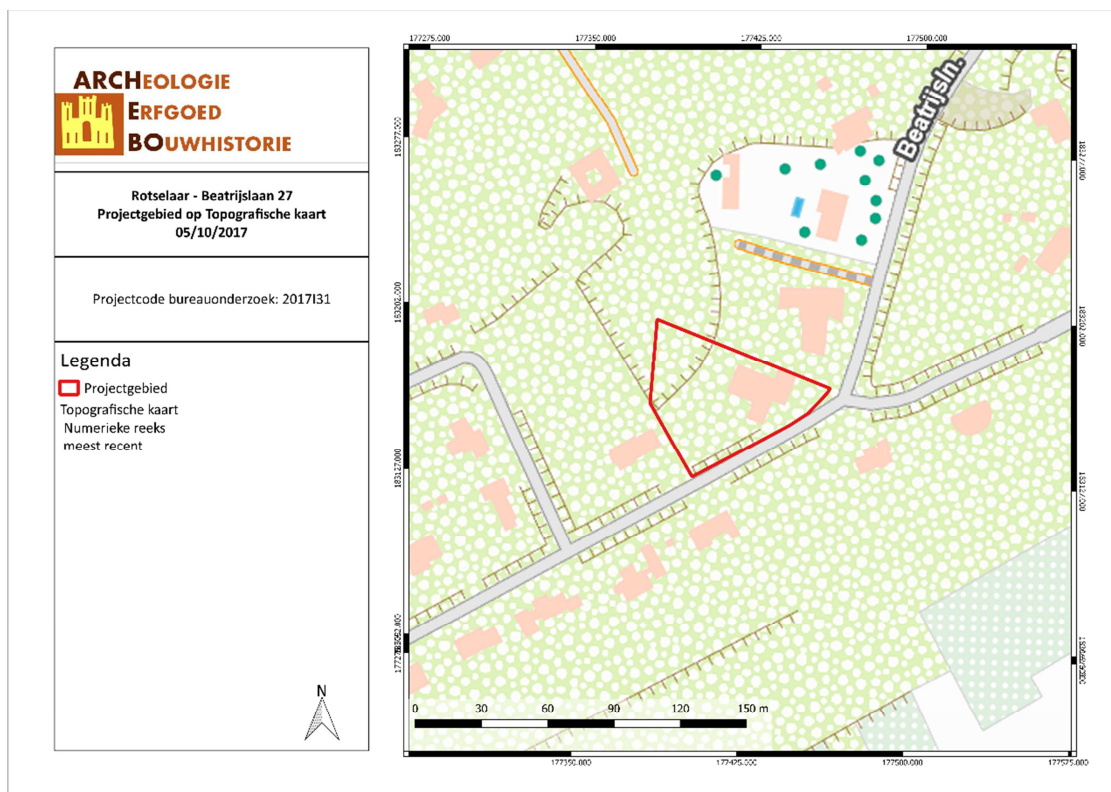
In dit hoofdstuk wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare kaarten van het plangebied, te weten de bodemkaart, geologische kaarten, bodemerosiekaart, bodemgebruikskaart en relevante historische kaarten. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) werd gebruikt als uitgangspunt voor de bestudering van archeologische waarden in de omgeving van het plangebied.

De gebruikte kaarten werden in gegeoreferende vorm (Belge Lambert 1972) gebruikt in het programma QGIS. In dit programma werden de genoemde kaarten als lagen toegevoegd teneinde er de huidige en toekomstige situatie op te kunnen weergeven. Het plangebied werd bovendien op alle kaarten geplott om de oriëntatie op de kaarten te vergemakkelijken.

3.1 LANDSCHAPPELIJKE & BODEMKUNDIGE SITUERING

3.1.1 Topografische situering

Het projectgebied ligt aan de Beatrijslaan 27 in Rotselaar, gelegen in de provincie Vlaams-Brabant. De gemeente wordt begrensd door Tremelo, Begijnendijk, Aarschot, Holsbeek, Leuven en Haacht. Het terrein ligt op ca. 250 m van de Leibeek en ligt tussen ongeveer 57,0 en 58,5 meter boven de zeespiegel. Kadastraal bevindt het projectgebied zich in afdeling 1, sectie E, perceelnummer 178Z.

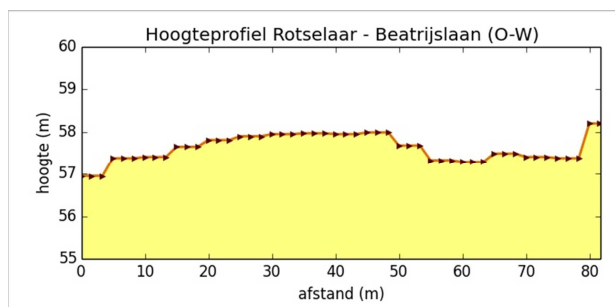
ROBE/17/10/05/6 - Digitale aanmaak

Figuur 9: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2017)

ROBE/17/10/05/7 - Digitale aanmaak

Figuur 10: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2017)

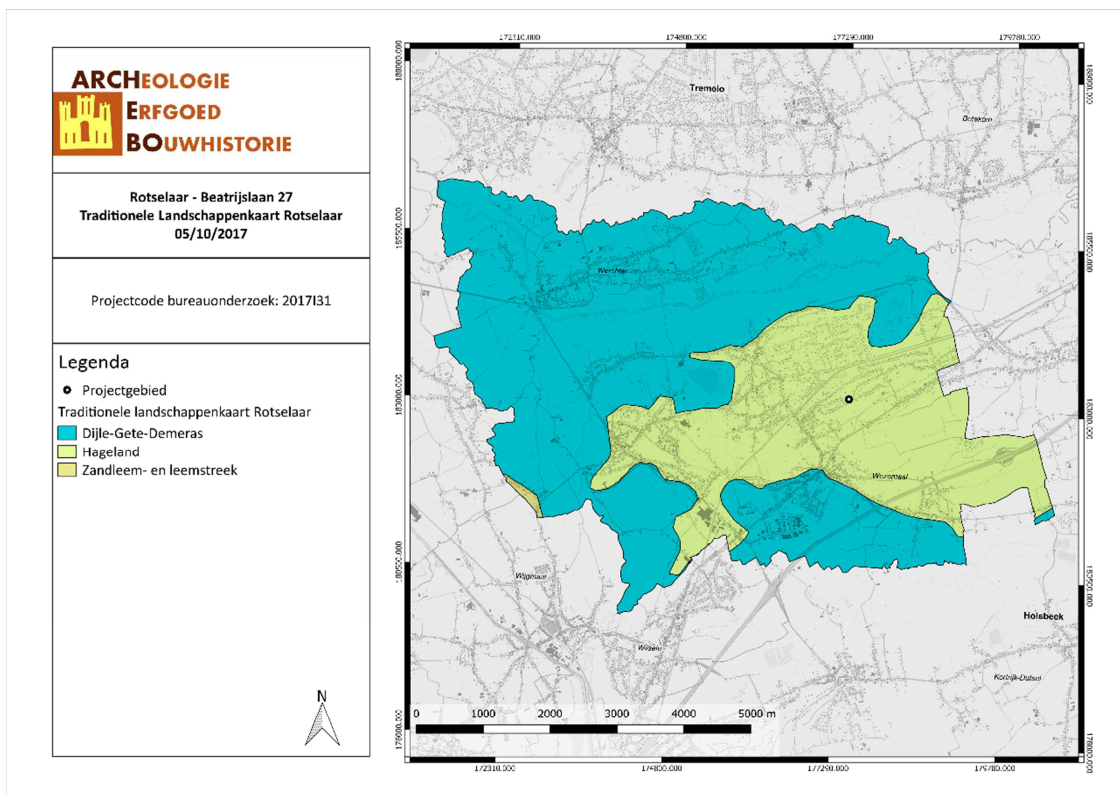
Figuur 11: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in O-W richting (Geopunt, 2017)

3.1.2 Geologie & landschap

3.1.2.1 Fysisch geografisch

Het projectgebied ligt aan de Beatrijslaan 27 in Rotselaar, gelegen in Vlaams-Brabant en is volgens de Traditionele Landschappenkaart gekarteerd als 'Hageland'. Andere delen van de gemeente Rotselaar wordt daarnaast gekarteerd als Dijle-Gete-Demeras en Zandleem- en leemstreek. Het Hageland is een streek gelegen in het oosten van de provincie Vlaams-Brabant en in een deel van het westen van de provincie Limburg. Het gebied wordt begrensd door de rivieren Dijle, Demer en Grote Gete. In het zuiden wordt het begrensd door de heuvelrug van Pellenberg, in het zuidoosten door de loop de Velpe, in het oosten door de Gete en in het noorden door de vallei van de Demer. Het is een heuvelland met een parallelle structuur van ruggen en valleien. Deze zijn bebost en op de overgang bevindt zich rijbewoning. Het zuidelijk deel van het Hageland gaat over in de Brabantse en Haspengouwse leemplateaus. Het Hageland wordt voor de eerste maal vermeld in 1528 en betekent met dicht

kreupelhout ("hage") begroeid land. Na de grote ontginningen in de middeleeuwen bleef het Hageland dan ook als enig bosrijk gebied over binnen het hertogdom Brabant.¹

ROBE/17/10/05/8 - Digitale aanmaak

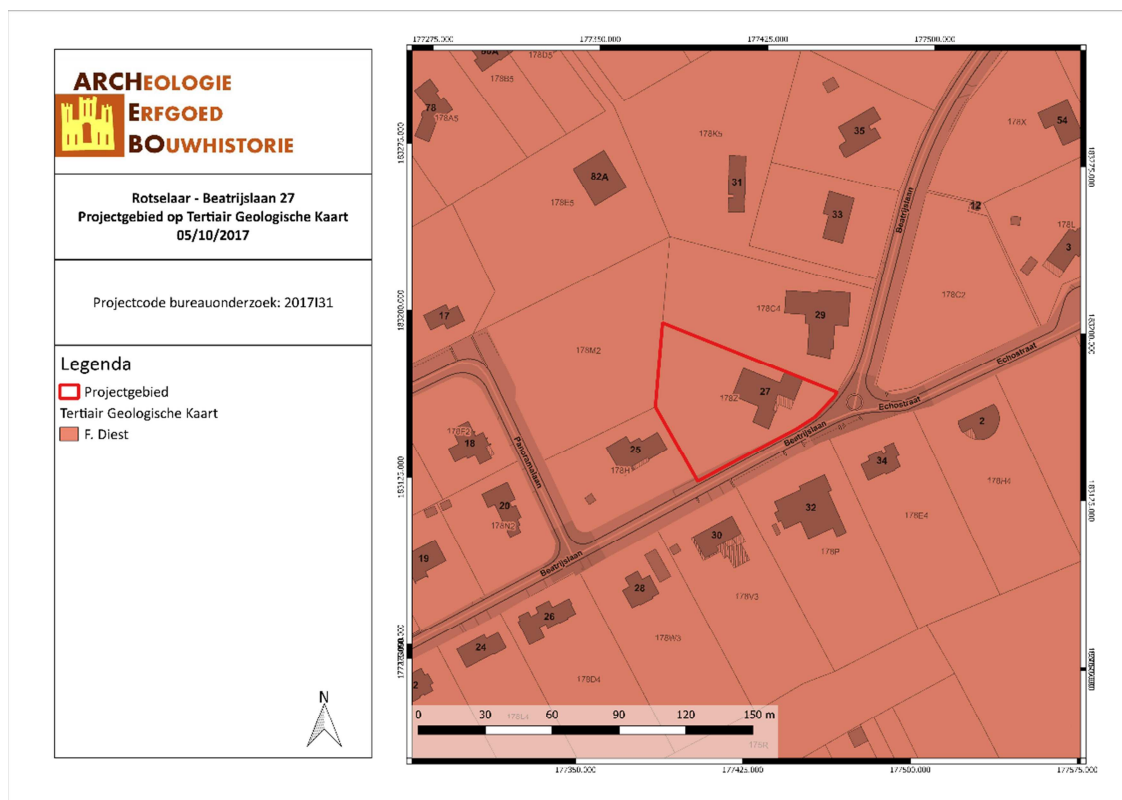
Figuur 12: Rotselaar aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2017)

3.1.2.2 Paleogeen & neogeen (Tertiair)

Op basis van de Databank Ondergrond Vlaanderen bevindt het onderzoeksterrein zich binnen de Formatie van Diest. Deze formatie is opgebouwd uit groen tot bruin heterogeen zand, met meerdere grindlagen, (ijzer)zandsteenbanken, kleirijke horizonten, een schuine gelaagdheid, is glauconietrijk en heeft micarrijke horizonten.²

¹ Wikipedia, "Hageland", *Wikipedia*, geraadpleegd 11 oktober 2017, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Hageland&oldid=49848570>.

² F. Gullentops en L. Wouters, *Delfstoffen in Vlaanderen* (Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement EWBL, 1996), 20.

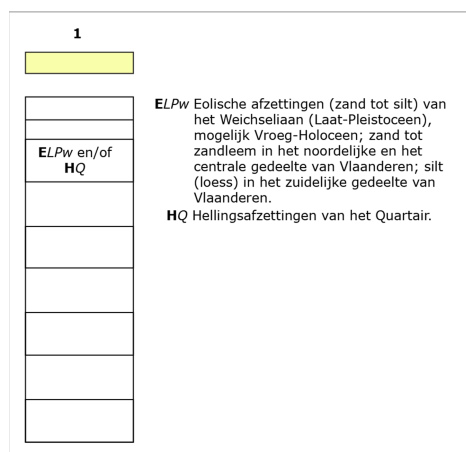

ROBE/17/10/05/9 - Digitale aanmaak

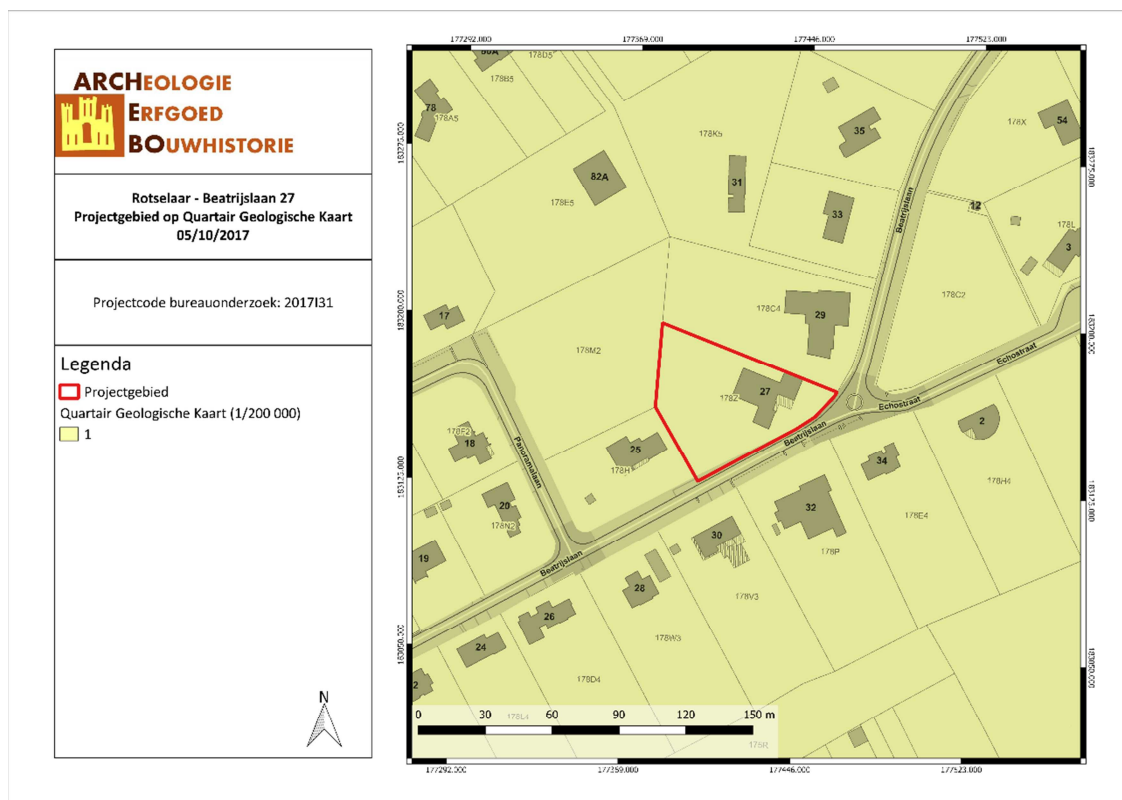
Figuur 13: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2017)

3.1.2.3 Quartair

Volgens de Quartairgeologische kaart (1/200.000) bevindt het projectgebied zich volledig binnen type 1. Dit type bestaat uit eolische afzettingen van zand tot silt, daterend van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen) tot mogelijk het Vroeg-Holoceen. In het noordelijke en het centrale gedeelte van Vlaanderen bestaan de afzettingen uit zand tot zandleem, in het zuidelijk gedeelte uit silt (loess). Naast deze eolische afzettingen kunnen er ook hellingsafzettingen van het Quartair aanwezig zijn.

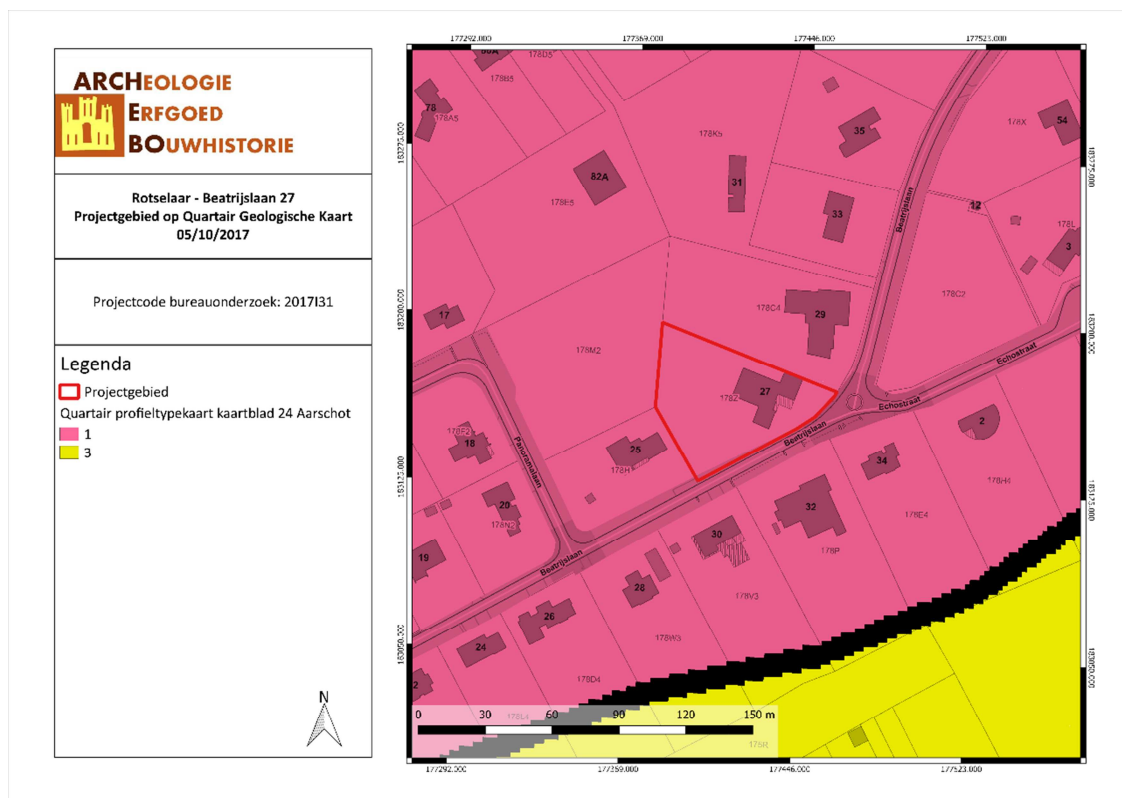
Figuur 14: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2016)

ROBE/17/10/05/10 - Digitale aanmaak

Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2017)

Volgens de Quartairgeologische kaart (1/50.000) kent het projectgebied type 1. Dit type bestaat uit Tertiaire afzettingen die mogelijk herwerkt zijn aan de top.

ROBE/17/10/05/11 - Digitale aanmaak

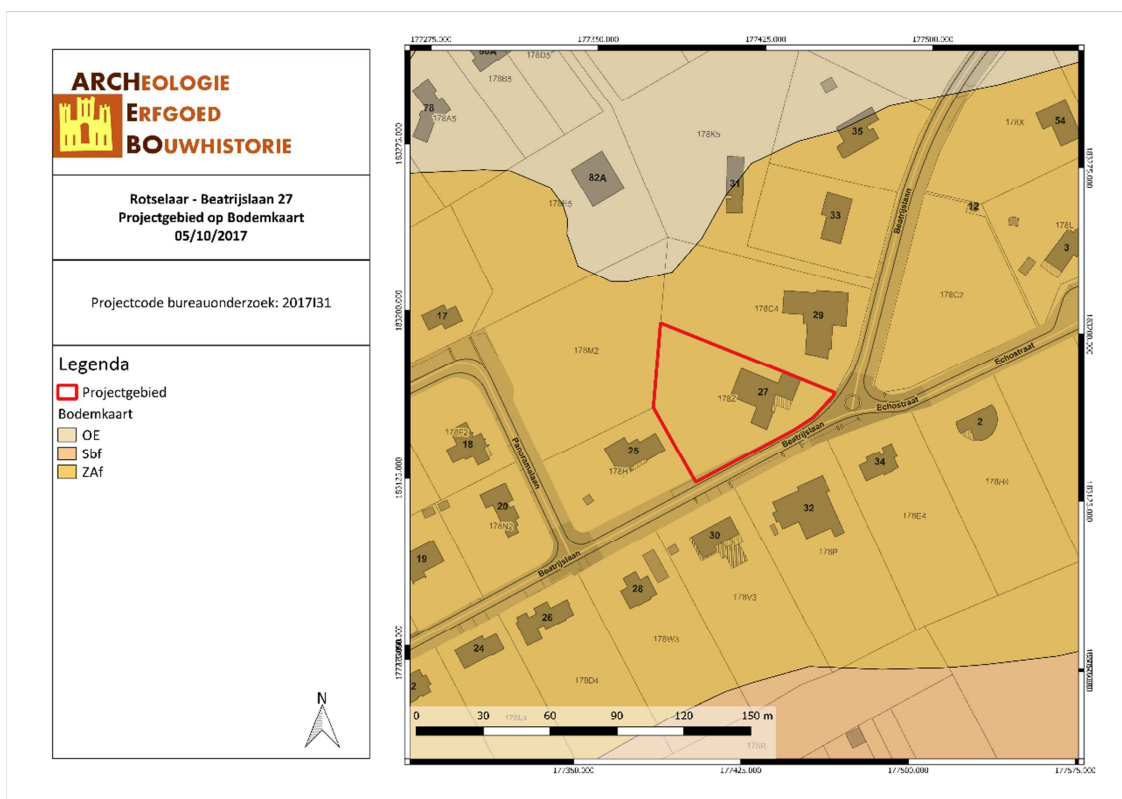
Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2017)

3.1.2.4 Bodem, bodemkundig booronderzoek, erosie & bodemgebruik

Volgens de bodemkaart van Vlaanderen wordt het projectgebied omschreven als ZAFE.

Een ZAFE-bodem is een zeer droge tot matig natte zandgrond met weinig duidelijke humus en/of ijzer B-horizont; de -e wijst op een variëteit met een diepe B-horizont op geelachtig of groenachtig stenig zand. Deze bodem is een bruine podzolachtige bodem op zandig Diestiaan en bestaat uit glauconietrijk zand met limonietconcreties van fossiele bodemvormingen. De bodem vertoont sporen van een zuur dunne, gebleekte A2. Oppervlakkig is deze bodem excessief gedraineerd, maar de inwendige ontwatering wordt gehinderd door de aanwezigheid van kleiig en glauconiethoudend materiaal.³

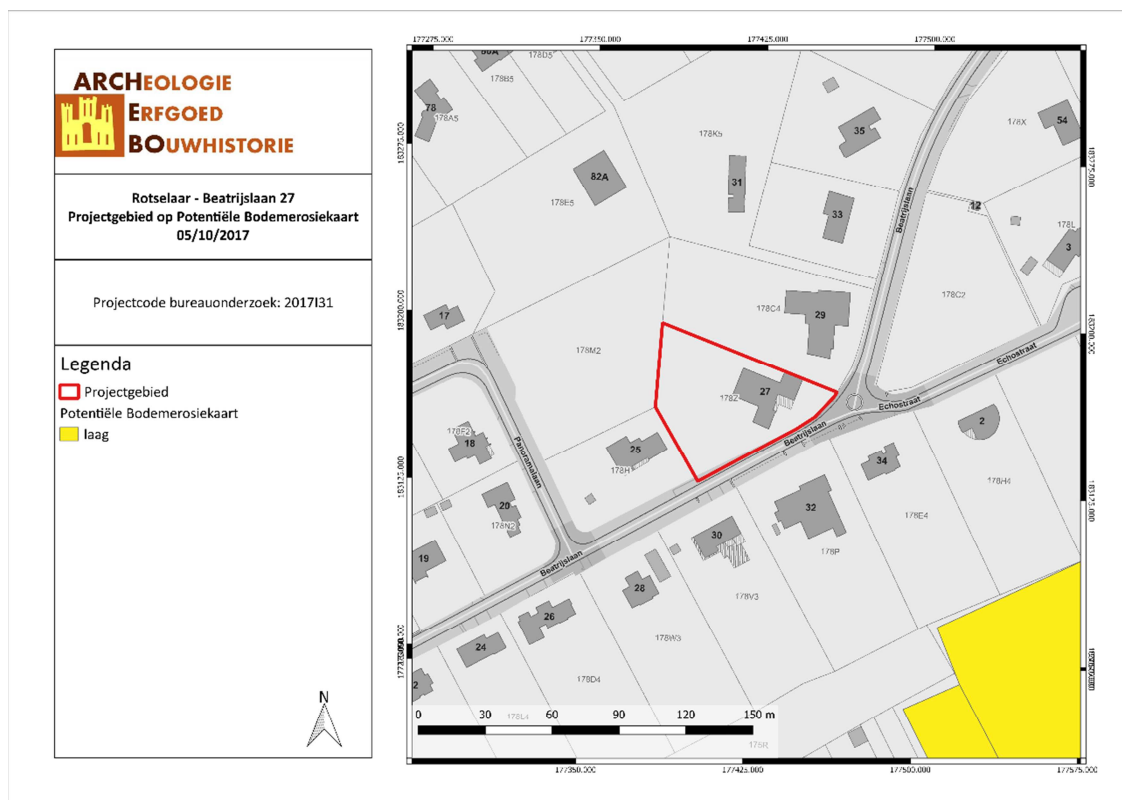
Op de Potentiële bodemerosiekaart is over het projectgebied geen informatie beschikbaar. Ten zuidoosten van het projectgebied wordt de bodem wel gekarteerd met een lage potentiële bodemerosie. Volgens de bodemgebruikkaart ligt het projectgebied binnen loofbos, andere bebouwing en akkerbouw.

ROBE/17/10/05/12 - Digitale aanmaak

Figuur 17: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2017)

³ L. Baeyens, *Bodemkaart van België - Verklarende tekst bij het kaartblad Rotselaar 74E* (Instituut tot aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw, 1960), 59–60.

ROBE/17/10/05/13 - Digitale aanmaak

Figuur 18: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2017)

ROBE/17/10/05/14 - Digitale aanmaak

Figuur 19: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2017)

3.2 ARCHEOLOGISCHE EN ERFGOEDKUNDIGE DATA

3.2.1 Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) toont wel verschillende vondsten in de directe en ruime omgeving.

Op ongeveer 150m ten noorden van het projectgebied is lithisch materiaal uit de Steentijd (CAI 150684) gevonden. Het gaat om een gering aantal artefacten uit silex waaronder een klingschrabber met steile retouche uit grijze silex. Ca. 1200 m ten noorden van het projectgebied is eveneens lithisch materiaal uit de Steentijd (CAI 150682) gevonden. Het gaat om een gering aantal artefacten uit silex en wommersom, waaronder een klingschrabber met steile retouche uit wommersomkwartsiet, kernen, afslagen, enkele klingen en microklingen, evenveel kling- als afslagschrabbers, twee kleine schrabbers uit grijze silex met witte patina, een fragment van een microkling, twee ongevleugelde pijlpunten met schachtdoorn, een gevleugelde pijlpunt met schachtdoorn, een beitel uit zwarte silex, een gepolijste bijl met lensvormige doorsnede en een afslag van een gepolijste bijl. Dit lithisch materiaal werd gevonden op het plateau van de Heikantberg.

Tussen ca. 450 en 1200m ten zuidoosten van het projectgebied, verspreid op de heuvel, zijn meerdere Neolithische artefacten (CAI 1763) gevonden. Het betreft een Marebaldspits, gemaakt uit Wommersomkwartsiet met blauw-witte patina (op de linkerboord zit een schuine retouche die naar de spits toe steiler wordt, de basis is gevormd door een ventrale tot vlakke retouche), een pijlsnede uit grijze silex met licht witte patina (goed verzorgde steile tot zeer steile retouche op beide boorden), een krachtige spitskling uit silex (met vlakke retouche), een spitse kling met twee basale kerven uit silex (onregelmatige retouche op beide boorden), een schrabber en een zwaar gekapte bijl in grijze silex van Spiennes. Daarnaast is er ook een ijzerzandstenen slijpsteen uit de Steentijd gevonden. Vervolgens werden op deze locatie ook meer dan honderd werktuigen in lithisch materiaal (silex, wommersom, glimmerzandsteen, ftaniet) uit het Laat-Mesolithicum gevonden, waaronder kernen, schrabbers, spitsen, pijlsneden, pijlpunten, klingen, bijlen, werpstenen, afslagen en een chopping-tool. Tenslotte werd hier ook lithisch materiaal uit het Oud-Paleolithicum gevonden, waaronder een kern met vorstbarsten gemaakt uit silex met gele patina en sterke corrosie, tien typische afslagen met dikke slagbulten en een hellend vlak eveneens uit silex met sterke corrosie en gele patina, zes werktuigen op afslag (boordschrabbers e.a. uit silex met gele patina en sterke corrosie) en tenslotte een Levallois-afslag met ventrale retouches uit silex met witte patina. Daarnaast zijn op deze locatie ook twee stukjes van een armband uit koper of een koperlegering, daterend uit de Bronstijd, gevonden. De doorsnede is driehoekig. Als versiering bracht men een visgraatmotief aan. De fragmenten vertonen een giettechniek met kleine luchtbelletjes als insluitsels. Ca. 1300m ten zuidoosten van het projectgebied is aardewerk (CAI 158689) uit de Late middeleeuwen gevonden. Het zijn recent schervenmateriaal (Westerwald en porselein), een wandfragment in Langerwehe en een bodemfragment van een drinkschaaltje uit Siegburg).

Tussen ca. 200 en 800m ten zuidwesten van het projectgebied zijn sporen van een veldslag (CAI 212690) gevonden daterend uit de Nieuwe Tijd. Ca. 500m verwijderd van het projectgebied, is ten zuidwesten eveneens lithisch materiaal (CAI 150686) uit de Steentijd gevonden. In dit geval gaat het om een gering aantal silexschilfers.

Er is ook lithisch materiaal uit het Laat-Mesolithicum (CAI 3303) gevonden. Het gaat om slechts een klein aantal artefacten waaronder enkele onregelmatige kernen en een kleine schrabber in donkergrijze vleksilex. Deze werden voornamelijk op de westelijke zijde van de heuvel gevonden op ca. 300m ten westen van het projectgebied. Op ca. 1000m, ten westen van het projectgebied, is een plattegrond van een bijgebouw uit de Vroege IJzertijd (CAI 159898) gevonden. Het merendeel van de sporen zijn centraal

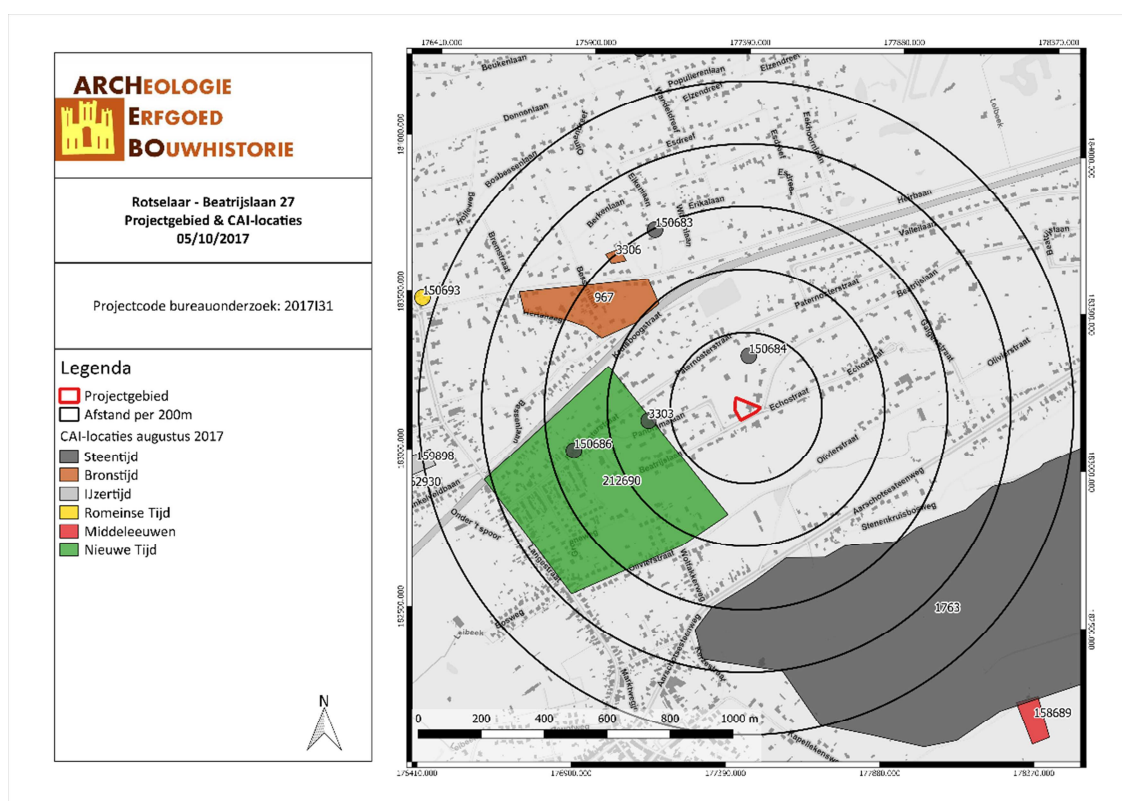
in het noordelijke gedeelte van het onderzoeksgebied gelegen. In deze sporen kunnen met zekerheid zeven en mogelijk negen gebouwstructuren herkend worden. Hieronder bevinden zich zeven, mogelijk acht spiekers. Een negende plattegrond zou van een kleine, rechthoekige constructie (ca. 7,3 x 3,0 m) afkomstig kunnen zijn. Dergelijke structuren zijn bijgebouwen die op Vroege- en Midden-IJzertijd nederzettingen aangetroffen worden in de nabije omgeving van één of twee grote woonhuizen (7-17 x 6 m) samen met andere typische nederzettingssporen zoals stallen/schuren, greppels, waterputten, silo's, afvalkuilen.... Met uitzondering van één mogelijk, rechthoekig bijgebouw ontbreken deze sporen evenwel. Een mogelijke verklaring voor de afwezigheid van deze sporen en meer bepaald de woongebouwen is dat ze buiten het onderzoeksgebied gelegen zijn of eventueel tussen de onderzochte oppervlaktes in, de proefsleuven lagen immers 12 m uiteen. Daarnaast zijn op deze locatie nog plattegronden uit de Vroege IJzertijd gevonden. Het gaat om de resten van vier tweeschepige structuren, waaronder één woonhuis en drie schuur-of stalgebouwen. Het wordt geïnterpreteerd als een zwerfend erf. Zowel in oostelijke als in zuidoostelijke richting lijkt de grens van deze IJzertijd-site niet bereikt te zijn. Vervolgens is in een paalkuil van het woonhuis een rituele depositie uit de Vroege IJzertijd teruggevonden. Ze hebben 63 fragmenten aardewerk, waarschijnlijk afkomstig van één pot, en fragmenten van weefgewichten en maalstenen gevonden, allemaal secundair verbrand. Tenslotte zijn op deze locatie ook sporen van een plattegrond van een bijgebouw uit de Volle Middeleeuwen teruggevonden. Het middeleeuws erf is gelegen in het westelijke gedeelte van de opgraving (ten opzichte van de vondsten uit de Vroege IJzertijd). In het oosten wordt het afgebakend door een gebogen greppel. Binnen het areaal zelf zijn greppels, waterkuilen en twee spiekers gevonden. Vervolgens is ca. 1050m ten westen van het terrein een pot met munten uit de Romeinse Tijd (CAI 150693) gevonden.

Tussen ca. 400 en 800m ten noordwesten van het projectgebied zijn er urnen uit de Late Bronstijd (CAI 967) teruggevonden. Ca. 600m ten noordwesten van het projectgebied is lithisch materiaal uit de Steentijd (CAI 150683) gevonden. Het gaat om een gering aantal artefacten uit silex waaronder een zeer lange kling uit grijze silex met een fijne retouche op beide boorden aan het distale gedeelte en een slank bladvormig pijlpunt met afgeronde basis uit grijze silex met een tweevlakkig dekkende retouche. Er werden meerdere pijlpunten gevonden, maar deze zijn helaas verloren. Eveneens ca. 600m ten noordwesten van het projectgebied zijn urnen uit de Late Bronstijd (CAI 3306) gevonden. In 1953 werd een urne met bijpotje gevonden, maar de bewaarplaats is helaas onbekend. In 1975 werden vervolgens meerdere urnen gevonden. Deze waren in slechte staat doordat meer wortels door de urnen staken, waardoor het geheel brozer was. Er werd ongeveer op dezelfde locatie een biconische urne uit de Vroege Bronstijd gevonden. Deze is versierd met ingekraste driehoeken tussen twee dubbele groeven boven de knik met de crematieresten. Deze urne wordt bewaard in het museum M. Op deze locatie werd tenslotte ook een kleine bronzen knopsikkel uit de Late Bronstijd gevonden. Deze is 11,1 cm lang, maar de punt is wat afgebrokkeld. de fijne tot 5 mm breedte versmallende hiel is intact en draagt een lage, ronde knop. Bij de knop vertrekken twee parallelle en langs de rug verlopende ribbels. De ribben lopen samen op de knop. De rug en snede lopen echter niet parallel en beide zijn door corrosie verweerd. Van de snede is het gehaarde deel bewaard. De hoogte bedraagt 4,3 cm. Over de mogelijke associatie van de sikkel met de urnengraven is, behalve de lokalisatie, niets bekend.

In de ruime omgeving van maximum 1200 meter bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft onder meer:

CAI-Locatie	Beschrijving	Datering
1763	Marebaldspits	Steentijd
967	Urnen	Bronstijd
150683	Lithisch materiaal	Steentijd
150684	Lithisch materiaal	Steentijd

150686	Lithisch materiaal	Steentijd
150693	Pot met munten	Romeinse Tijd
3306	Urnen	Bronstijd
150682	Lithisch materiaal	Steentijd
3303	Lithisch materiaal	Steentijd
158689	Aardewerk	Middeleeuwen
159898	Plattegrond van een bijgebouw	IJzertijd
212690	Sporen van een veldslag	Nieuwe Tijd

ROBE/17/10/05/15 - Digitale aanmaak

Figuur 20: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2017)

3.3 HISTORIEK EN CARTOGRAFISCHE BRONNEN

3.3.1 Onderzoek historische bronnen

Rotselaar zou van de woorden Hroth-so of Rozo (een persoonsnaam) en -laar (open plek in het bos) komen en wordt voor de eerste maal vermeld in 1140 als Rochelar. Andere varianten van de plaatsnaam zijn Rotslar, Rotislar, Rotslart, Rothelar, Roslart, Rocelart, Roteleir en Rotselar.⁴

In de 12de eeuw was het de hertog van Brabant die het gezag had over Rotselaar. Vanaf ca. 1170 vestigden dienstmannen van de hertog zich in Rotselaar. In de loop van de volgende eeuw werden ze opgenomen in de adel zodat ze als heer macht hadden over de heerlijkheid. In deze eeuw had de orde van de Norbertijnen de parochiale rechten en inkomsten van Rotselaar (Wezemaal en Werchter) in haar bezit. Voor Rotselaar kwamen deze rechten en inkomsten toe aan de abdij van Averbode. In de 14^{de}

⁴ "Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 864", geraadpleegd 11 oktober 2017, <http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=864>; "Vlaamse gemeenten (Frans Nijs)", geraadpleegd 11 oktober 2017, <http://users.telenet.be/FransNijs/Webpagina's/Vlaanderen/Vlaamse%20gemeenten.htm#laar>.

eeuw werd Werchter onttrokken aan de macht van de heren Berthouts en werd het samen met Wezemaal en Rotselaar deel van het Land of de Baronie van Rotselaar. In 1516 kwam deze baronie in handen van de familie van Cröy om vervolgens toegevoegd te worden aan het markgraafschap Aarschot, dat in 1533 verheven werd tot een hertogdom.

Vanaf 1488 werd Rotselaar voortdurend geteisterd door oorlogsgeweld. Vanaf 1750 tot diep in de 19de eeuw kon de welvaart weer toenemen door het toepassen van enkele vernieuwingen binnen de landbouw. Tussen de 13de en de 16de eeuw was vooral de wijnteelt ruim verspreid in deze streek. De wijnteelt kende een heropbloei tussen 1810 en 1850, voornamelijk in Wezemaal. De industriële revolutie zorgde tijdens de tweede helft van de 19de eeuw voor nog meer welvaart. Tijdens WO I tenslotte werd aan de Dijle in de buurt van de watermolen van Rotselaar een hevig slag geleverd.

Aangezien tussen Rotselaar en Wezemaal geen natuurlijke grenzen zijn, zorgde dit voor onderlinge twisten over grensafbakening. Deze bleven duren tot aan de gemeentefusie. De huidige gemeente Rotselaar ontstond op 1 januari 1977. De vroegere gemeenten Rotselaar, Werchter en Wezemaal werden door de gemeentefusies samengevoegd tot één grote gemeente.⁵

3.3.2 Historische situatie aan de hand van cartografische bronnen

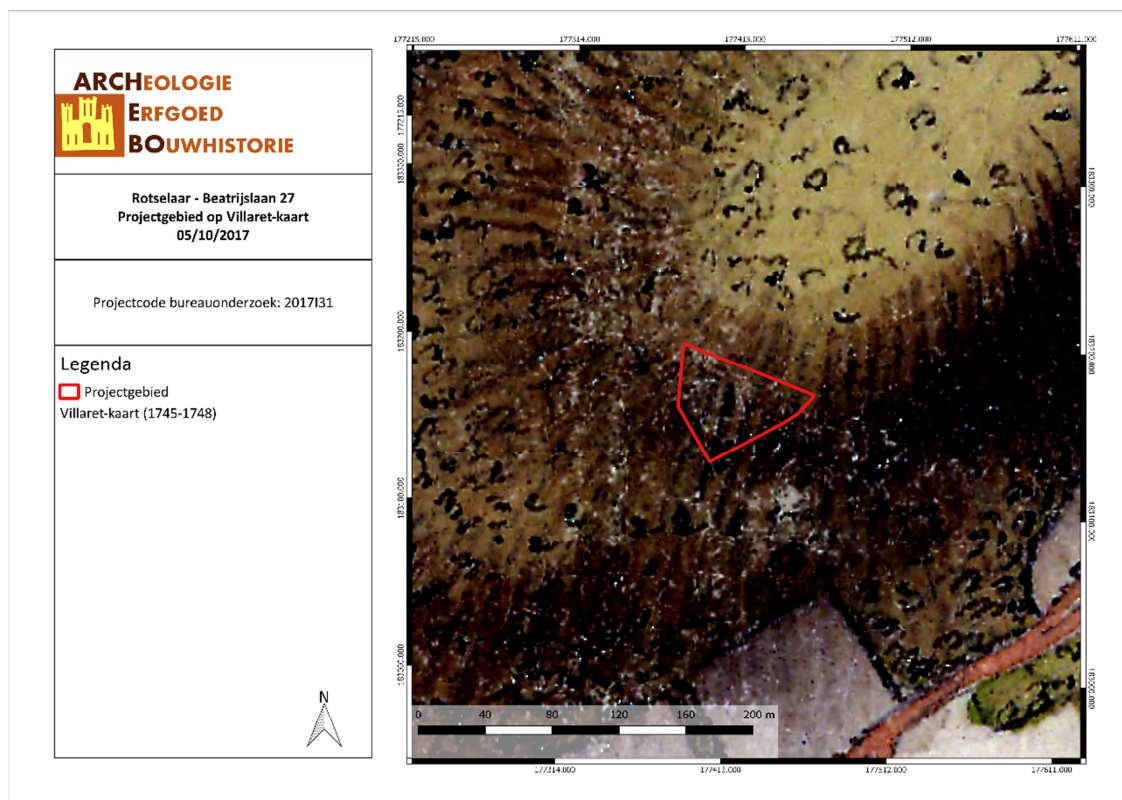
Een belangrijke bron van informatie wordt geleverd door het historisch kaartmateriaal. Dit om na te gaan of er bebouwing is geweest op het terrein in historische tijden, of dat het landgebruik van het perceel is gewijzigd doorheen de tijd. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de eerste bruikbare kaarten pas vanaf de 16de eeuw of later voorhanden zijn. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op kaarten geen garantie dat er geen bebouwing is geweest. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijker bouwwerken zoals kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er weinig of geen aandacht voor de burgerlijke architectuur. Pas vanaf de 19de eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kaarten. Mogelijk eerder aanwezige middeleeuwse structuren waren misschien reeds verdwenen.

De kaart van de Franse ingenieurs-geografen, ook wel **Villaretkaart** (1745-1748) genoemd, bestrijkt grote delen van het huidige Belgische grondgebied en vertelt ons hoe het landschap erbij lag in het midden van de 18de eeuw. Na de slag bij Fontenoy (1745) kregen de Fransen voor enkele jaren de controle over onze gebieden. Het is in die militaire context dat de meer dan 80 kaartbladen ontstonden.⁶ Op de Villaretkaart is het projectgebied afgebeeld op de helling van een plateau. Dit is te zien aan de lijnen die samenlopen naar één punt. Op het terrein zelf is geen bebouwing te zien.

De **Ferrariskaarten** zijn een verzameling van 275 uiterst gedetailleerde topografische kaarten van de Oostenrijkse Nederlanden. Ze zijn opgemaakt tussen 1771 en 1778 onder leiding van veldmaarschalk Joseph de Ferraris. Het is de eerste systematische kartering van het Belgische grondgebied, hoewel soms lokale verschuivingen mogelijk zijn. Op de Ferrariskaart valt af te leiden dat het projectgebied rond 1777 bestond uit een terrein met veel kreupelhout. Op het terrein zelf en in de directe omgeving ervan is geen bebouwing te zien.

⁵ Wikipedia, "Rotselaar", *Wikipedia*, geraadpleegd 11 oktober 2017, <https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Rotselaar&oldid=49394796>; "Rotselaar - Historiek", geraadpleegd 12 oktober 2017, <http://www.rotselaar.be/Index.aspx?SGREF=3955>.

⁶ KU Leuven, "Kaart van de Franse ingenieurs-geografen (1745-1748)", geraadpleegd 2 januari 2017, <https://bib.kuleuven.be/ub/nieuws/2015/kaart-van-jean-villaret-1745-1748-digitaal-beschikbaar-via-limo>.

ROBE/17/10/05/16 - Digitale aanmaak

Figuur 21: Situering van het projectgebied op de Villaretkaart (Geopunt, 2017)

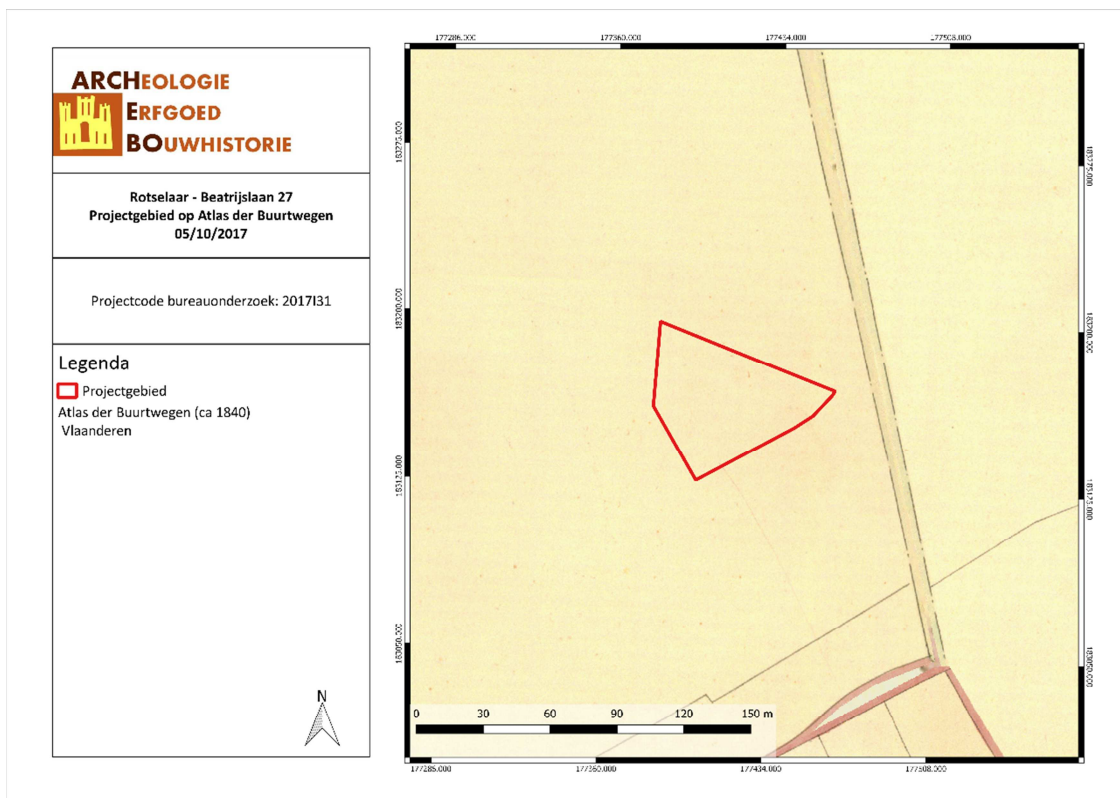

ROBE/17/10/05/17 - Digitale aanmaak

Figuur 22: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2017)

De **Atlanten der Buurtwegen** werden opgemaakt in uitvoering de wet van 10 april 1841. De wetgever wilde in 1841 ondubbelzinnig aanduiden welke kleine wegen een openbaar karakter hadden. Bedoeling was dus een inventarisatie te maken van alle "openbare" wegen en "private wegen met openbare

erfdienstbaarheid". De atlas maakt een onderscheid in buurtwegen en voetwegen (*sentiers*). Voetwegen zijn smalle wegen (soms maar 1 meter breed) en de bedding behoort gewoonlijk toe aan de aangelanden. In de periode 1843-1845 werden voor alle gemeenten leggers, openbare registers, van de buurtwegen opgemaakt. Deze zijn de geschiedenis ingegaan als Atlassen der Buurtwegen. Per toenmalige gemeente werd een atlas opgemaakt, met uitzondering van een aantal stadskernen.⁷ Op deze kaart is eveneens geen bebouwing te zien, maar enkele meters ten oosten van het projectgebied loopt nu wel een weg.

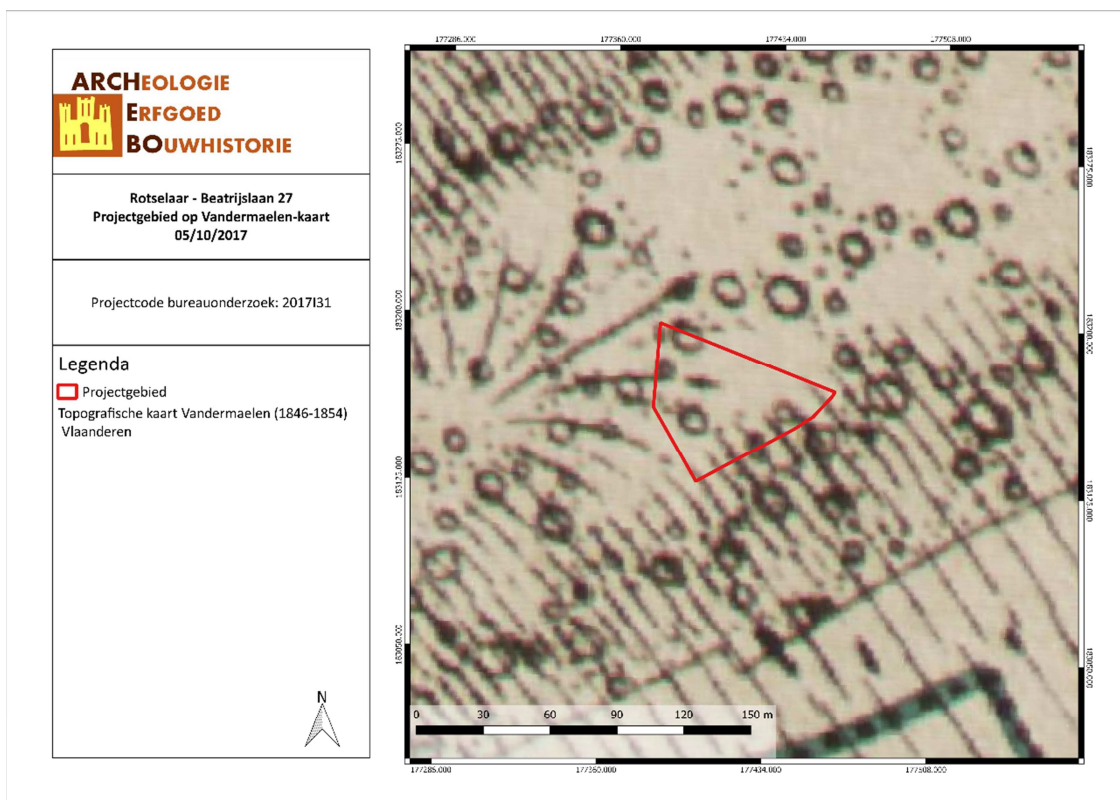
ROBE/17/10/05/18 - Digitale aanmaak

Figuur 23: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2017)

De kaarten Vandermaelen of **Vandermaelenkaarten** zijn een verzameling van historische kaarten van België, gemaakt door Philippe Vandermaelen (1795-1869). De Belgische overheid zag voor zichzelf geen taak weggelegd om de kadastergegevens in plannen om te zetten, maar hoopte dat anderen deze taak op zich zouden nemen. In 1836 kreeg Vandermaelen toelating om de kadastergegevens te gebruiken en in kaart te brengen. Dit resulteerde in de topografische kaart "*Carte topographique de la Belgique*", gemaakt tussen 1846 en 1854 op 250 folio's op schaal 1 : 20.000. Deze kaarten geven een gedetailleerd beeld van heel België en worden beschouwd als de opvolger van de Ferrariskaarten uit de periode 1771-1778.⁸ De Vandermaelenkaart toont net zoals de Villaret-kaart lijnen die wijzen op een hoogteverschil. Het terrein is bebost, maar nog steeds niet bebouwd.

⁷ Geopunt Vlaanderen, "Atlas der Buurtwegen", geraadpleegd 2 januari 2017, <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

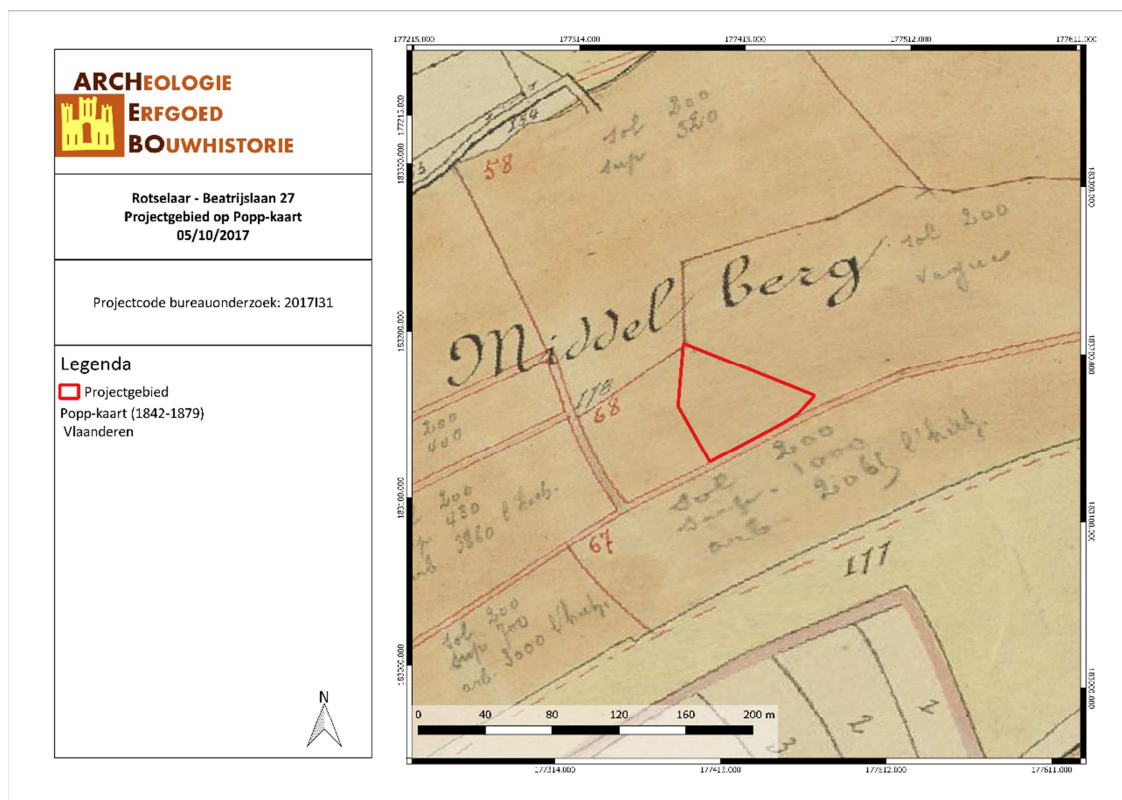
⁸ Wikipedia, "Vandermaelenkaarten", online encyclopedie, *Wikipedia*, geraadpleegd 7 december 2016, <https://nl.wikipedia.org/wiki/Vandermaelenkaarten>.

ROBE/17/10/05/19 - Digitale aanmaak

Figuur 24: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2017)

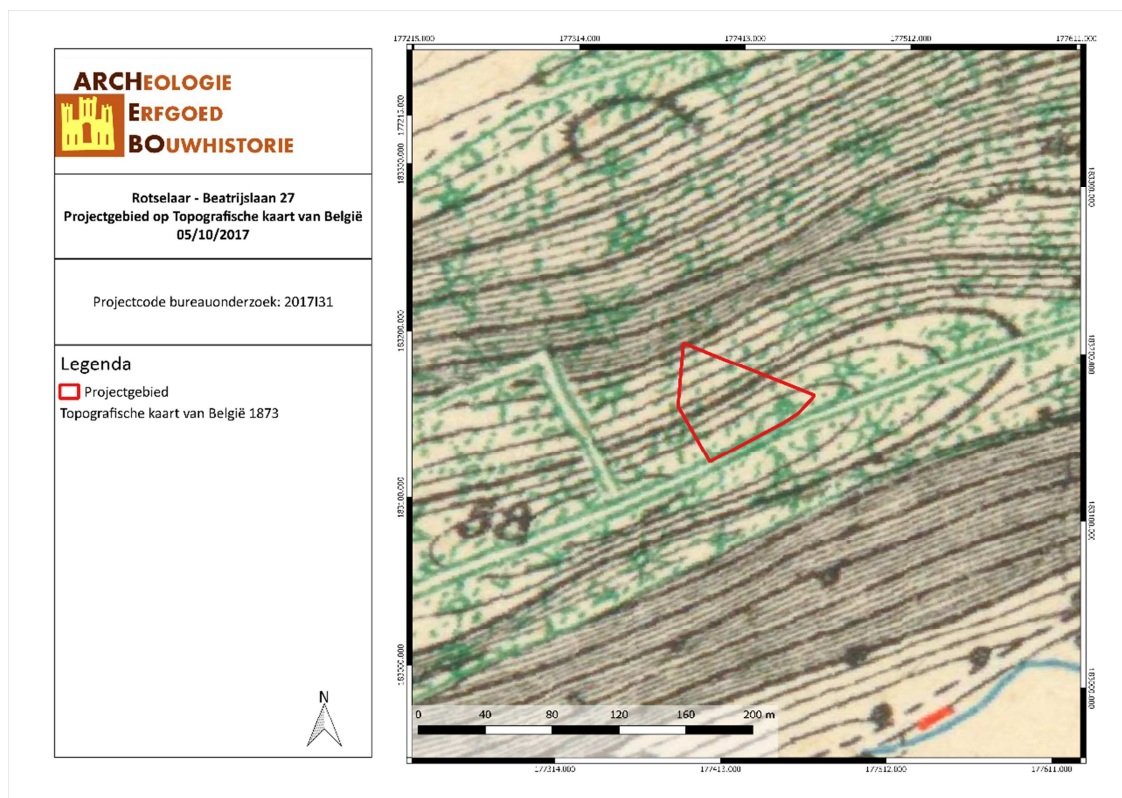
Met de **Popp-kaarten** wordt de verzameling van kadasterkaarten bedoeld die in de 19de eeuw uitgegeven werd door de Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp (1805-1879). Deze kaarten waren een gecommmercialiseerde versie van het toenmalig kadaster van België en bevatten vele gegevens over gronden en percelen. Zij werden gedrukt in lithografie of steendruk. Nadat Philippe Vandermaelen al in 1836 toelating had gekregen om de kadastergegevens te gebruiken en in kaart te brengen, kreeg ook Popp deze toelating in 1842. In de tien jaar daarop maakte hij voor 1700 gemeenten in België de leggers en kadastrale plannen. Door het overlijden van Popp werd zijn *Atlas cadastral parcellaire de la Belgique* niet afgemaakt. Op de Popp-kaart is het terrein nog steeds onbebouwd. Op deze kaart verschijnt voor de eerste keer de naam Middelberg. Dit is namelijk een woonwijk in Rotselaar. Daarnaast loopt er ten zuiden van het projectgebied ook een weg, die reeds voor een deel gelijk loopt met de Beatrijslaan.

ROBE/17/10/05/20 - Digitale aanmaak

Figuur 25: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2017)

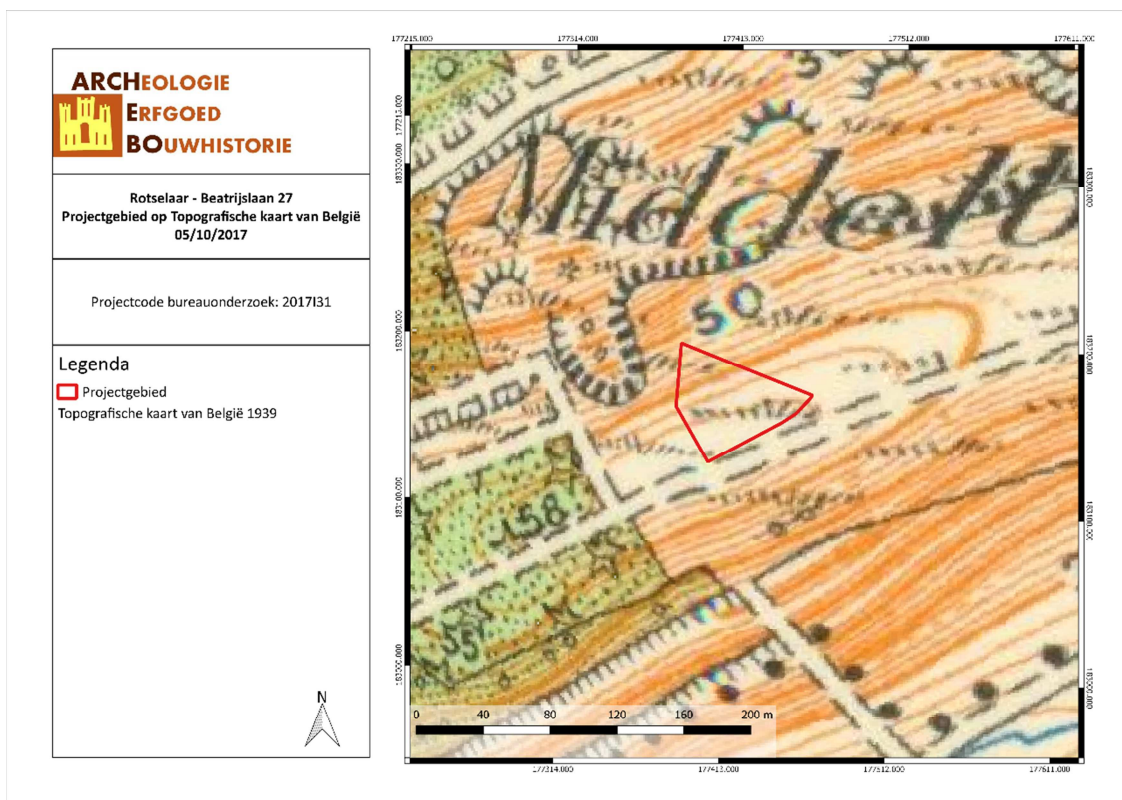
De topografische kaart van 1883 toont dezelfde situatie qua bebouwing en stratenpatroon. Daarnaast wordt het projectgebied ook afgebeeld als met naaldbomen bebost gebied.

ROBE/17/10/05/21 - Digitale aanmaak

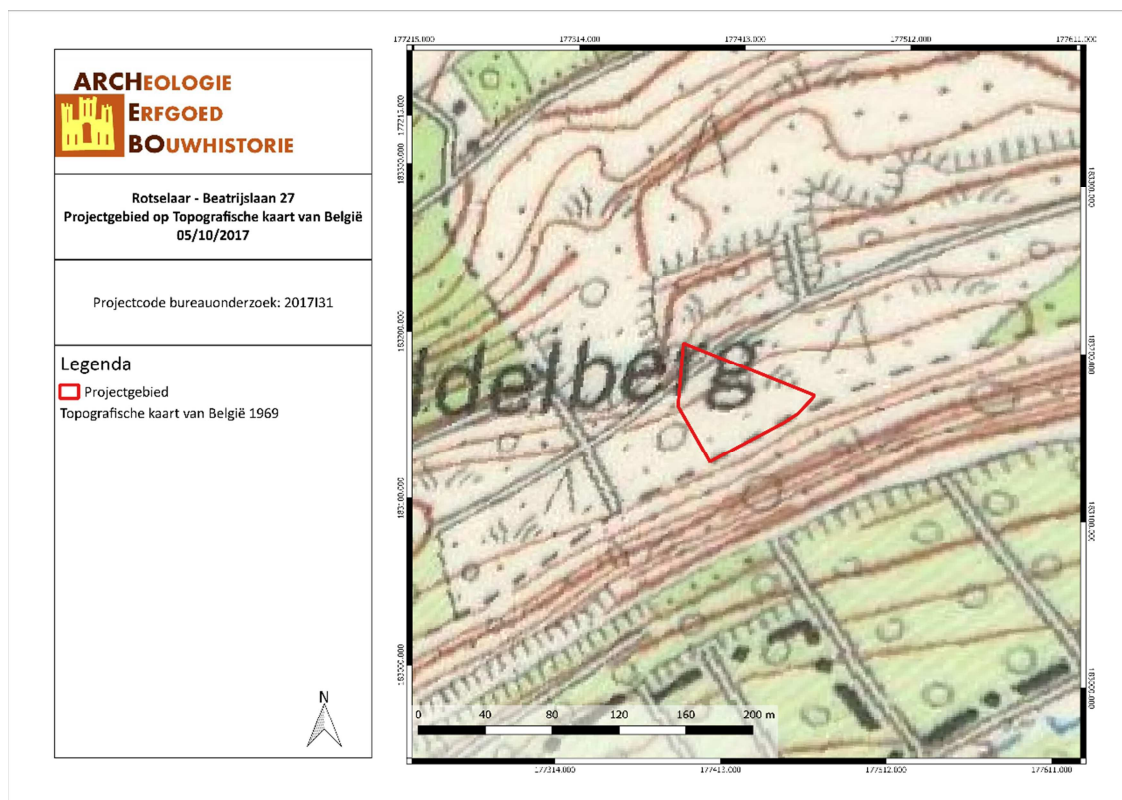
Figuur 26: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2017)

De bebossing die nog zichtbaar was op de topografische kaart van 1873 wordt niet langer afgebeeld op deze van 1939. Het terrein lijkt nu eerder een grasland. De topografische kaart van 1969 toont naast te straat ten zuiden van het projectgebied nu ook een straat die door het noorden van het terrein loopt. Er zijn ook weer bomen aangeplant op en rond het projectgebied. Op de topografische kaart van 1981 verschijnt tenslotte de bebouwing. Deze moet dus gebouwd zijn tussen 1969 en 1981. De kaart is niet duidelijk genoeg zodat details m.b.t. de bebouwing zichtbaar zijn, maar de contouren van het gebouw komen wel overeen met de huidige bebouwing. Daarnaast is ook het wegennet verder uitgebreid waardoor het overeen komt met het huidige wegennet. Ten noordoosten van het projectgebied is een bosgebied aangeduid.

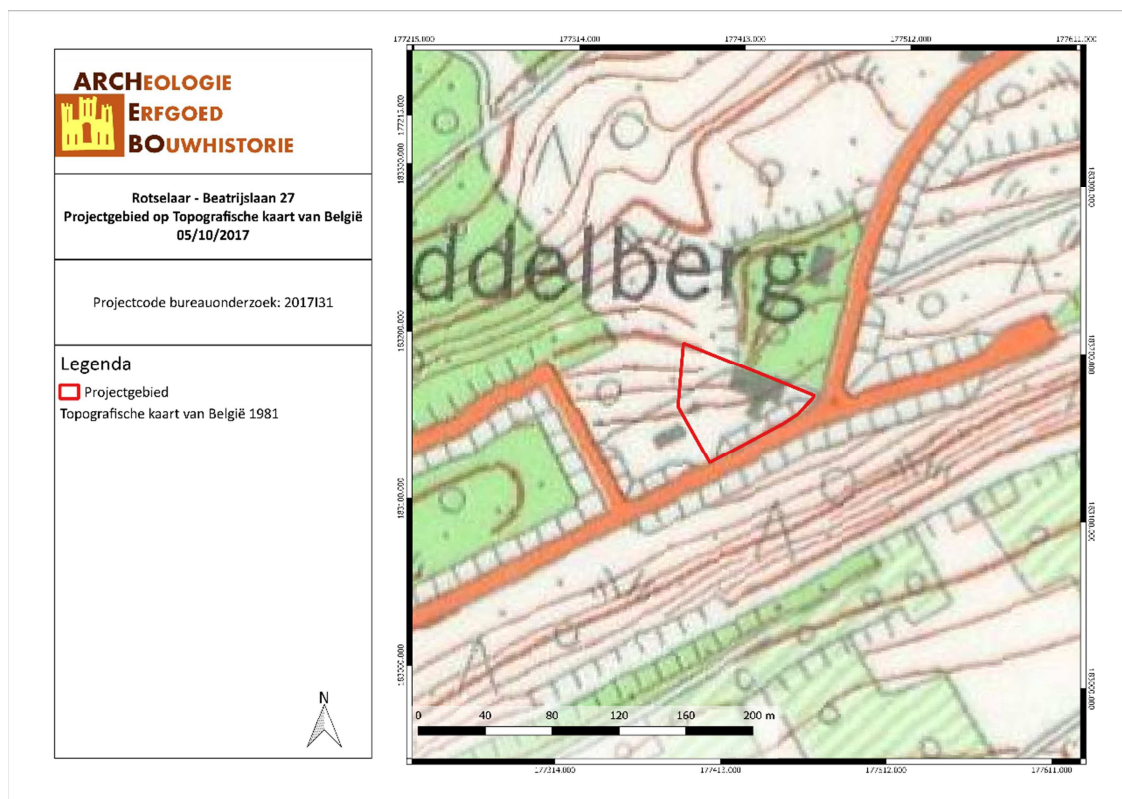

ROBE/17/10/05/22 - Digitale aanmaak

Figuur 27: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2017)

ROBE/17/10/05/23 - Digitale aanmaak

Figuur 28: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2017)

ROBE/17/10/05/24 - Digitale aanmaak

Figuur 29: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 (Cartesius, 2017)

3.4 ARCHEOLOGISCHE VERWACHTING

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kon worden achterhaald dat er binnen het projectgebied bebouwing aanwezig was sinds de tweede helft van de 20ste eeuw. Historisch gezien kunnen we voor het projectgebied dan ook spreken van een lage densiteit aan bebouwing.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft in hoofdzaak lithisch materiaal uit de Steentijd (CAI 150682, 150683, 150684, 150686), een ijzerzandstenen slijpsteen uit de Steentijd (CAI 1763), lithisch materiaal uit het Oud-Paleolithicum (CAI 1763), honderd werktuigen in lithisch materiaal uit het Laat-Mesolithicum (CAI 1763, 3303), meerdere Neolithische artefacten (CAI 1763), twee stukjes van een armband uit koper of een koperlegering, daterend uit de Bronstijd (CAI 1763), een biconische urne en een kleine bronzen knopsikkel uit de Vroege Bronstijd (CAI 3306), urnen uit de Late Bronstijd (CAI 967, 3306), plattegronden van een bijgebouw uit de Vroege IJzertijd (CAI 159898), een rituele depositie (63 fragmenten aardewerk en fragmenten van weefgewichten en maalstenen) uit de Vroege IJzertijd (CAI 159898), een pot met munten uit de Romeinse Tijd (CAI 150693), sporen van een plattegrond van een bijgebouw uit de Volle Middeleeuwen (CAI 159898), aardewerk (CAI 158689) uit de Late middeleeuwen en sporen van een veldslag (CAI 212690) uit de Nieuwe Tijd.

Op basis van deze gegevens kunnen archeologische sporen aanwezig zijn binnen het plangebied. Echter door de impact van de huidige bebouwing, kunnen deze sporen verstoord geraakt zijn op het oostelijke deel (Lot 65B). De potentiële sporen kunnen zover teruggaan als de Steentijd. Door de specifieke regelgeving binnen het woonparkgebied waarbij de bomen niet zomaar gekapt mogen worden, is het te onderzoeken terrein (dat geen verstoring kent) evenwel te klein om verder onderzoek op te leggen.

4 RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het bureauonderzoek samengevat en geanalyseerd. Deze analyse leidt tot een advies voor een eventueel vervolgonderzoek of voor een vrijgave van het terrein. Dit advies dient bekrachtigd te worden door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

4.1 ALGEMEEN

Naar aanleiding van een verkavelingsaanvraag heeft ARCHEBO bvba in opdracht van Jos en Kristien Peeters – Vanroose een bureauonderzoek uitgevoerd. In eerste instantie zal de bestaande bebouwing (woning met zwembad) gesloopt en verwijderd worden. Vervolgens zal het perceel verdeeld worden in twee nieuwe percelen. Lot 65A zal ca. 3020 m² groot zijn en lot 65B ca. 3000 m². Beide loten worden voorzien van een bouwzone.

Aangezien het projectgebied volledig binnen woonparkgebied ligt, zijn bepaalde regels opgesteld m.b.t. de oppervlakte die ingenomen mag worden door bebouwing en door begroeiing. Op 18 december 2006 stelde de gemeenteraad van Rotselaar de gemeentelijke stedenbouwkundige verordening vast betreffende nieuwe verkavelingsaanvragen en nieuwe aanvragen tot wijziging van de bestaande verkavelingen binnen het woonparkgebied. Deze verordening werd goedgekeurd op 7 juni 2007.

In het betrokken gebied kan enkel de hoofdfunctie “wonen” worden toegelaten. In de woningen kan evenwel als nevenfunctie de uitbating van een zelfstandig beroep met een dienstverlenend karakter en met uitsluiting van handel en nijverheid worden toegelaten, op voorwaarde dat de hoofdfunctie wonen blijft, dat diegene die het zelfstandig beroep uitoefent er ook effectief woont en de professionele ruimten één geheel vormen met de woongelegenheden. De maximaal bebouwbare oppervlakte bedraagt 15% van de kaveloppervlakte met inbegrip van het eventueel afzonderlijk bijgebouw.

Een minimum van 70% van de tuinstrook dient als groene zone voorzien van hoogstammige bomen behouden te blijven. Indien dit niet het geval is dient in het eerstvolgende plantseizoen volgend op het einde van de ruwbouwwerken aangeplant te worden met inheemse hoogstammen en dit langs de drie zijden van de tuinstrook.

4.2 BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN

Het doel van dit bureauonderzoek was een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij kunnen volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?

Historische gegevens werden door middel van bronnenonderzoek en cartografisch onderzoek verworven. Cartografisch onderzoek heeft aangetoond dat er bebouwing aanwezig was binnen het projectgebied vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw tot nu.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft in hoofdzaak lithisch materiaal uit de Steentijd (CAI 150682, 150683, 150684, 150686), een ijzerzandsteen slijpsteen uit de Steentijd (CAI 1763), lithisch materiaal uit het Oud-Paleolithicum (CAI 1763), honderd werktuigen in lithisch materiaal uit het Laat-Mesolithicum (CAI 1763, 3303), meerdere Neolithische artefacten (CAI 1763), twee stukjes van een armband uit koper of een koperlegering, daterend uit de Bronstijd (CAI 1763), een biconische urne en een kleine bronzen knopsikkel uit de Vroege Bronstijd (CAI 3306), urnen uit de Late Bronstijd (CAI 967, 3306), plattegronden van een bijgebouw uit de Vroege IJzertijd (CAI 159898), een rituele depositie (63 fragmenten aardewerk en fragmenten van weefgewichten en maalstenen) uit de Vroege IJzertijd (CAI 159898), een pot met munten uit de Romeinse Tijd (CAI 150693), sporen van een plattegrond van een bijgebouw uit de Volle Middeleeuwen

(CAI 159898), aardewerk (CAI 158689) uit de Late middeleeuwen en sporen van een veldslag (CAI 212690) uit de Nieuwe Tijd.

2. Welke info valt er te vinden over de voormalige constructies op het terrein?

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied gebouwen stonden vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw tot nu. Dit is te zien aan de hand van de topografische kaarten van de 20ste eeuw. De kaarten zijn te onduidelijk om details in verband met de gebouwen af te lezen, maar de contouren komen overeen met deze van de huidige bebouwing, waardoor we kunnen concluderen dat het over het bestaande woonhuis gaat.

3. Welke archeologische structuren kunnen ter hoogte van het projectgebied verwacht worden op basis van een analyse van het historische kaart- en bronnenmateriaal?

Op basis van de historische bronnen en kaarten kan geen uitsluitel gemaakt worden in de te verwachten structuren. De potentiële sporen kunnen zover teruggaan als de Steentijd.

4. In welke mate en in welke zones kan er een recente verstoring verwacht worden van archeologisch erfgoed?

Onder de garage ligt een wijnkelder die 2m diep is en 7,60m op 2,50m groot is. De rest van het woonhuis is niet onderkelderd. Het huis is voorzien van een grote tuin met tuinhuis en zwembad (2m diep). Daarnaast kan de aanplanting van de bomen ook gezorgd hebben voor een zekere verstoring van de bodem.

4.3 SAMENVATTING / ASSESSMENT BUREAUONDERZOEK

In deze samenvatting wordt een kort overzicht gegeven van de werkwijze van het bureauonderzoek en de belangrijkste conclusies. Bovendien wordt een afweging gemaakt van de noodzaak voor verder vooronderzoek voor de locatie.

4.3.1 Samenvatting voor een gespecialiseerd publiek

Op het terrein zal door de opdrachtgever, Jos en Kristien Peeters – Vanroose, de bestaande woningen gesloopt worden. Vervolgens zal het perceel verdeeld worden in twee nieuwe percelen. Beide loten (lot 64A en 65B) zullen een oppervlakte van ongeveer 1500m² hebben en worden voorzien van een bouwzone.

In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft in hoofdzaak lithisch materiaal uit de Steentijd (CAI 150682, 150683, 150684, 150686), een ijzerzandstenen slijpsteen uit de Steentijd (CAI 1763), lithisch materiaal uit het Oud-Paleolithicum (CAI 1763), honderd werktuigen in lithisch materiaal uit het Laat-Mesolithicum (CAI 1763, 3303), meerdere Neolithische artefacten (CAI 1763), twee stukjes van een armband uit koper of een koperlegering, daterend uit de Bronstijd (CAI 1763), een biconische urne en een kleine bronzen knopsikkel uit de Vroege Bronstijd (CAI 3306), urnen uit de Late Bronstijd (CAI 967, 3306), plattegronden van een bijgebouw uit de Vroege IJzertijd (CAI 159898), een rituele depositie (63 fragmenten aardewerk en fragmenten van weefgewichten en maalstenen) uit de Vroege IJzertijd (CAI 159898), een pot met munten uit de Romeinse Tijd (CAI 150693), sporen van een plattegrond van een bijgebouw uit de Volle Middeleeuwen (CAI 159898), aardewerk (CAI 158689) uit de Late middeleeuwen en sporen van een veldslag (CAI 212690) uit de Nieuwe Tijd.

Aan de hand van het kaartmateriaal konden we achterhalen dat er binnen het projectgebied bebouwing stond vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw. Dit is te zien aan de hand van de topografische kaarten van de 20ste eeuw. De kaarten zijn te onduidelijk om details in verband met de gebouwen af te lezen,

maar de contouren komen overeen met deze van de huidige bebouwing, waardoor we kunnen concluderen dat het over het bestaande woonhuis gaat.

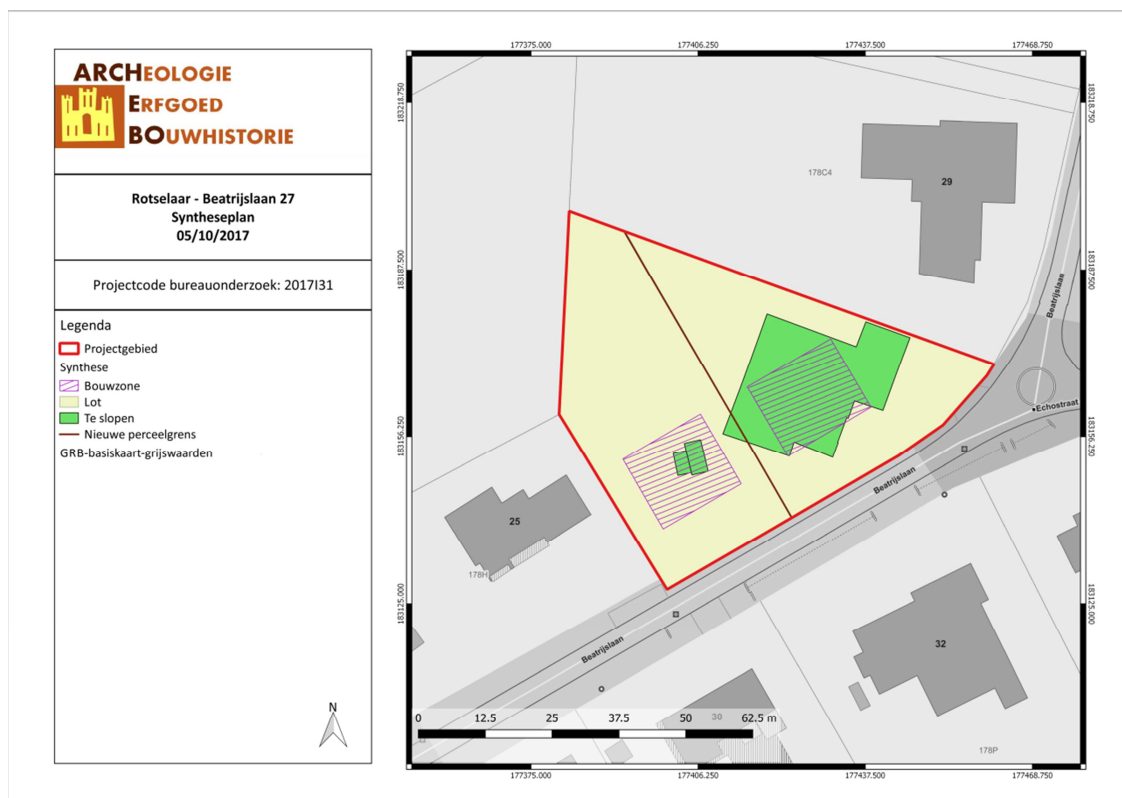
Op de bodemkaart wordt het terrein gekarteerd als Zafe, zeer droge tot matig natte zandgrond met weinig duidelijke humus en/of ijzer B-horizont met een diepe B-horizont op geelachtig of groenachtig stenig zand.

4.3.2 Samenvatting voor een niet-gespecialiseerd publiek

Binnen het plangebied zal in opdracht van Jos en Kristien Peeters – Vanroose de bestaande woningen gesloopt worden. Vervolgens zal het perceel verdeeld worden in twee nieuwe percelen, die elk voorzien worden van een bouwzone. Het projectgebied ligt volgens het gewestplan volledig binnen woonparkgebied.

In het projectgebied zijn geen archeologische waarden gekend. In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft in hoofdzaak lithisch materiaal uit de Steentijd, een ijzerzandstenen slijpsteen uit de Steentijd, lithisch materiaal uit het Oud-Paleolithicum, honderd werktuigen in lithisch materiaal uit het Laat-Mesolithicum, meerdere Neolithische artefacten, twee stukjes van een armband uit koper of een koperlegering, daterend uit de Bronstijd, een biconische urne en een kleine bronzen knopsikkel uit de Vroege Bronstijd, urnen uit de Late Bronstijd, plattegronden van een bijgebouw en een rituele depositie uit de Vroege IJzertijd, een pot met munten uit de Romeinse Tijd, sporen van een plattegrond van een bijgebouw uit de Volle Middeleeuwen, aardewerk uit de Late middeleeuwen en sporen van een veldslag uit de Nieuwe Tijd.

Gedurende zeker de tweede helft van de 20ste eeuw is de bodem verstoord geweest door het plaatsen van de huidige bebouwing en het heraanplanten van enkele bomen. Het is moeilijk om in te schatten welke fase de meeste verstoring veroorzaakt heeft.

ROBE/17/10/05/25 - Digitale aanmaak

Figuur 30: Syntheseplan met aanduiding van de historische bebouwing en de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2017)

4.4 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Uit het bureauonderzoek is gebleken dat er geen verder archeologisch onderzoek dient te gebeuren. Dit wordt kort besproken in het 'Programma van maatregelen'.

5 BIBLIOGRAFIE

Publicaties

Baeyens, L. *Bodemkaart van België - Verklarende tekst bij het kaartblad Rotselaar 74E*. Instituut tot aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw, 1960.

Gullentops, F., en L. Wouters. *Delfstoffen in Vlaanderen*. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement EWBL, 1996.

Online bronnen

Geopunt Vlaanderen. "Atlas der Buurtwegen". Geraadpleegd 2 januari 2017.

<http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/8264f16f-45d2-4eae-bc77-f003c7830b20>.

KU Leuven. "Kaart van de Franse ingenieurs-geografen (1745-1748)". Geraadpleegd 2 januari 2017.

<https://bib.kuleuven.be/ub/nieuws/2015/kaart-van-jean-villaret-1745-1748-digitaal-beschikbaar-via-limo>.

"Maurits Gysseling: Toponymisch Woordenboek (1960) p. 864". Geraadpleegd 11 oktober 2017.

<http://bouwstoffen.kantl.be/tw/facsimile/?page=864>.

"Rotselaar - Historiek". Geraadpleegd 12 oktober 2017.

<http://www.rotselaar.be/Index.aspx?SGREF=3955>.

"Vlaamse gemeenten (Frans Nijs)". Geraadpleegd 11 oktober 2017.

<http://users.telenet.be/FransNijs/Webpagina's/Vlaanderen/Vlaamse%20gemeenten.htm#laar>.

Wikipedia. "Hageland". *Wikipedia*. Geraadpleegd 11 oktober 2017.

<https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Hageland&oldid=49848570>.

Wikipedia. "Rotselaar". *Wikipedia*. Geraadpleegd 11 oktober 2017.

<https://nl.wikipedia.org/w/index.php?title=Rotselaar&oldid=49394796>.

Wikipedia. "Vandermaelenkaarten". Online encyclopedie. *Wikipedia*. Geraadpleegd 7 december 2016.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Vandermaelenkaarten>.

6 FIGURENLIJST

Figuur 1: Criteria bij verkavelingsvergunningen	4
Figuur 2: Situering van het projectgebied en de coördinaten op de GRB-kadasterkaart (Geopunt, 2017) .	6
Figuur 3: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).....	6
Figuur 4: Zijaanzicht van het projectgebied vanop de Beatrijslaan (Google Street View, september 2009)	8
Figuur 5: Zijaanzicht van het projectgebied vanop de Beatrijslaan (Google Street View, september 2009)	8
Figuur 6: Situering van het projectgebied op Orthofoto (Geopunt, 2017).....	9
Figuur 7: Ontwerp van de geplande werken (B.V.B.A. Landmeterskantoor Peeters - Torfs, 2017)	10
Figuur 8: Situering van het projectgebied op Toekomstplan (ARCHEBO bvba, 2017)	10
Figuur 9: Topografische kaart met situering van het projectgebied (Geopunt, 2017).....	11
Figuur 10: Situering van het projectgebied op het Digitaal Hoogtemodel (Geopunt, 2017)	12
Figuur 11: Hoogteprofiel doorheen het plangebied in O-W richting (Geopunt, 2017)	12
Figuur 12: Rotselaar aangegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Geopunt, 2017)	13
Figuur 13: Situering van het projectgebied op de Tertiairgeologische kaart (DOV, 2017).....	14
Figuur 14: Uitleg van het type volgens de quartairgeologische kaart, schaal 1/200.000 (DOV, 2016)	14
Figuur 15: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/200.000 (DOV, 2017)	15
Figuur 16: Situering van het projectgebied op de Quartairgeologische kaart 1/50.000 (DOV, 2017)	15
Figuur 17: Situering van het projectgebied op de bodemkaart Vlaanderen (DOV, 2017)	16
Figuur 18: Situering van het projectgebied op de potentiële bodemerosiekaart (Geopunt, 2017).....	17
Figuur 19: Bodemgebruik in de omgeving van het plangebied volgens de bodemgebruikskaart (Geopunt, 2017).....	17
Figuur 20: Kaart met aanduiding van het projectgebied en de vondstlocaties uit de CAI (CAI, 2017)	20
Figuur 21: Situering van het projectgebied op de Villaretkaart (Geopunt, 2017).....	22
Figuur 22: Detail uit de Ferrariskaart met aanduiding van het projectgebied (Geopunt, 2017).....	22
Figuur 23: Situering van het projectgebied op de Atlas der Buurtwegen (Geopunt, 2017).....	23
Figuur 24: Situering van het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (Geopunt, 2017)	24
Figuur 25: Situering van het projectgebied op de Poppkaart (Geopunt, 2017)	25
Figuur 26: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1873 (Cartesius, 2017).....	25
Figuur 27: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1939 (Cartesius, 2017).....	26
Figuur 28: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1969 (Cartesius, 2017).....	27
Figuur 29: Situering van het projectgebied op de Topografische kaart van 1981 (Cartesius, 2017).....	27
Figuur 30: Synthesepan met aanduiding van de historische bebouwing en de geplande werken (ARCHEBO bvba, 2017)	31

7 PLANNENLIJST

ROBE/17/10/05/1 - Digitale aanmaak.....	6
ROBE/17/10/05/2 - Digitale aanmaak.....	6
ROBE/17/10/05/3 - Digitale aanmaak.....	9
ROBE/17/10/05/4 - Digitale aanmaak.....	10
ROBE/17/10/05/5 - Digitale aanmaak.....	10
ROBE/17/10/05/6 - Digitale aanmaak.....	11
ROBE/17/10/05/7 - Digitale aanmaak.....	12
ROBE/17/10/05/8 - Digitale aanmaak.....	13
ROBE/17/10/05/9 - Digitale aanmaak.....	14
ROBE/17/10/05/10 - Digitale aanmaak.....	15
ROBE/17/10/05/11 - Digitale aanmaak.....	15
ROBE/17/10/05/12 - Digitale aanmaak.....	16
ROBE/17/10/05/13 - Digitale aanmaak.....	17
ROBE/17/10/05/14 - Digitale aanmaak.....	17
ROBE/17/10/05/15 - Digitale aanmaak.....	20
ROBE/17/10/05/16 - Digitale aanmaak.....	22
ROBE/17/10/05/17 - Digitale aanmaak.....	22
ROBE/17/10/05/18 - Digitale aanmaak.....	23
ROBE/17/10/05/19 - Digitale aanmaak.....	24
ROBE/17/10/05/20 - Digitale aanmaak.....	25
ROBE/17/10/05/21 - Digitale aanmaak.....	25
ROBE/17/10/05/22 - Digitale aanmaak.....	26
ROBE/17/10/05/23 - Digitale aanmaak.....	27
ROBE/17/10/05/24 - Digitale aanmaak.....	27
ROBE/17/10/05/25 - Digitale aanmaak.....	31